

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKKADIK



Bütçe açığını kapatmak için
telefon vergisi alınacak.

— Gazeteler —

Demirel — 02 Bütçe ârızası
Paşam!..

1969 yılının son ikramiye çekilişinde:

Beheri 100.000 lira
değerinde
kaloriferli, konforlu

60

APARTMAN DAİRESİ

ile birlikte

9

bir defada cem'an
**MİLYON
LİRA**

Bu çekiliş için son para yatırma
tarihi:

31 Aralık 1969

Çarşamba

Bütün tasarruflarınızı Bankamız-
da toplamakla bu çekilişe daha
büyük kazanma şansı ile
katılabilirsiniz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet



AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 18 Sayı: 1 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 24 Aralık 1969

Öğretmene düşman olunmaz

JSTER «mösyö» olsun, ister «mister», isterse «herr».. isterse dünyanın bir başka ülkesinden gelmiş olsun, Türkiye'ye ayak basan bir yabancı memleketimizi nasıl tanıır?

Çeşitli usulleri vardır bunun... Sözgelisi, adam bizim öğretmenlerin aldıkları maaşlara baksa; bir de çarşı-pazar dolaşıp fiyat etiketlerini görse, ilk soracağı şey:

— Siz öğretmenlerinizi açlığa mı mahkûm ettiniz? olacaktır.

Türkiye, adam başına milli geliri 290 dolar tutan bir az gelişmiş ülkedir. Kalkınmak istiyoruz, kalkınma nutukları atıyoruz; ama öğretmeni hiçe sayarak, kalkınmak, çağdaş medeniyete katılmak mümkün müdür?

İster Fransız olsun, ister İngiliz, ister Alman.. halimize baktığında belki gülecek, belki şaşırarak, belki öfkelenecek:

— Siz yüzde altmış okuma yazma bilmez bir toplumsunuz; ama öğretmenlerinizi adamdan saymıyorsunuz, bu ne biçim iş tir?

Geliniz şurada eğri oturup doğru konuşalım bizbize iken:

Yıllardan beri öğretmenlerle siyasi iktidar arasında süren kavganın anlamı nedir? Öğretmenlerine düşman bir siyasi iktidar dünyanın neresinde var? Niçin öğretmenlere kıyar Milli Eğitim Bakanı? Niçin öğretmenleri sürer? Niçin öğretmenlerin ıstırabı bitmez? Niçin öğretmenler sürekli bir direniş içinde görevlerini yapmaya çalışırlar?

Anlamı nedir bunun?

Eğer öğretmensiz eğitim istiyorsak, eski Maarif Nazırlarından Hâşim Paşa yapmaya kalkmıştı onu... Nasreddin Hoca'nın göle maya çalması gibi birşeydir öğretmensiz eğitim... Öğretmen olunca öğrenci olacak.. öğrenci olunca öğretmen olacak.. çaresiz birşey bu!..

Bugün Türkiye'de bu ikisi de var...

Ama ikisi de huzursuz...

Öğrenciler meydanlara çıkarlar, yollara düşerler, işgallere, boykotlara kalkışırlar...

Çocuklar oturun yerinize!.. diye nasihat edilir.

Ya öğretmen boykota başlarsa ne denir?

Öğretmenlerin aklı ermiyor, cahilliklerinden yapıyorlar desek olmaz.. öğretmen aklı başında kişidir.

Öğretmenler vatani sevmiyor desek, olmaz.. hepimize vatan sevgisini öğretmen aşılamıştır.

Öğretmenler sorumsuzdur, ne yaptıklarını bilmiyorlar, desek yine olmaz... Sorumluluğu hepimize öğretmenler anlatmıştır.

Kısacası öğretmenlerin karşısında hepimiz dikkatli olmalıyız.

Gerçekte bugün öğretmenlerin direnişi, ilericilikle tutuculuk çatışmasından başka şey değil...

Öğretmenin elinde 1960 Anayasası var; siyasi iktidar Anayasa'dan geri kalmıştır. Anayasamız ilericidir; siyasi iktidar tutucudur. Temellere kadar inen bu çatışmanın rahatsızlığıdır ortaya çıkan... Bu hastalığı iyi etmenin çaresi de açık:

— Öğretmene insan gibi yaşam hakkını sağlayacaksınız, öğretmenin ilericiliğine düşman olmayacaksınız, Türkiye'yi öğretmenin Türkiye'si yapacaksınız.

Öğretmen huzura kavuşursa, öğrenci de kavuşur.

Ceza ile, müfettiş ile, açığa alma tehdidi ile öğretmenleri yıldırma çabalayan Bakanlık boşuna gayret ediyor. Öğretmen diye gelmeyecektir. Tersine daha dirençli olacaktır.

Çünkü hakkını arıyor öğretmen...

Bugün Kabine'yi meydana getiren Bakanların yaş ortalaması kırk-kırkbeştir. Hepsisi Cumhuriyet devrinde okul sıralarında dirsek çürüttüler... Başbakan Süleyman Demirel kırkdört yaşında...

Şimdi bu politikacılara sorsa eski öğretmenleri:

— Biz size böyle mi öğrettik? diye...

Ne cevap verebilecek politikacılar?

Başlarını önlerine eğip susacaklar.

Öğretmenlerin maaşları ve ödenekleri zamanında verilemiyor...

Zaten 400-500 lira ile geçinmeye çabalayan öğretmen ne yapar?

Bu işi düzeltmenin galiba bir çaresi vardır:

«Öğretmenlerin maaşları ve ödenekleri verilmeden Bakanların maaşları ödenmez..» diye tek maddelik bir kanun çıkarılsa bakın nasıl tıkır tıkır ödenir öğretmen aylıkları...

AKBABA

Burun ameliyatı yaptıranlar her geçen gün artıyor.

— Gazeteler —



Yazısız

AKBABA

Gelecek hafta ilâveli

VILBAŞI SAYISINDA

Sevgili okurlarına bir mizah şaheseri sunuyor :

Zıkkımın kökü

Roman

Muzaffer İzgü

Bu romanı bir yıldan fazla çalışarak Akbaba için yazmıştır. Sevgili okurlarımıza yeni yılda böyle bir roman vermekle mutluyuz.

Gelecek haftaki ilâveli fevkalâde yılbaşı sayımız, yılbaşı hikâyeleri, karikatürleri, şiirleri fıkraları ile

YILBAŞINDA EVİNİZİN NEŞESİDİR.



UYMAK GEREK

VEDAT SAYGEL

— Yoh begim, dedi asker bozması giysili, başı kasketli adam.

Sonra, ifadesini alan komserin parmaklarının arasındaki sigarayı göstererek devam etti:

— Yalanım varsa aha şu atas etime yapışsın! Bunca yıl gül gibi yaşadığımız, gumrular gibi goglaştığımız, garnımızı doyurmak için yollara düşüp gurbeti beraber dolaştığımız avradımları aramızda ne düşmanlık olabilir? Sorun gendine...

Komser, başına sardığı sarılı siyahı yemenisinden sadece gözleri görünen yaşı belirsiz kadına sordu:

— Aranızda kavga mı çıkmıştı?

Dill ile damağı arasından çıkan bir sesle cevap verdi kadın:

— Cık!
— Olaya bir kıskançlık mı sebep olmuştu?

— Cık!

— Peki, neden kovalıyordu seni?

Erkeği cevap verdi:

— Vallaha kötü bi niyetimiz yoktu bey... Bilmeden bi gusur etmişsek, büyük yerin huyunu, suyunu bilmediğimizden etmişizdir. Her yerin gendine göre bi dakım âdetleri vardır, deyimleri vardır, inançları vardır. Bizim oraların da atalardan galma bi sözü vardır: «Sıkıntıya düşmemek için çoğunluğa uymak gerek» derler. Büyük güççük gönlüden bağlanmışızdır bu söze.

— Uzatma, dedi komser. Kestirme tarafından, şehrin göbeğinde karını neden kovaladığını anlat!

— Oraya geleceğim ya, meseleyi başından alam dedim. Bi işe başlamadan, çokluğun ne yaptığına bakar bi-

zim ora insanları. Ömürlerimiz birbirimize baka baka tükendi. Dağ sırtlarında olduğundan, kayalıktır tarlalarımız. Ekime yaramaz. Bunu hep biliriz. Billiriz de, yine çokluğa uymadan edemeyiz. Çokluk «Pancar» dedi, pancar ektik. «Meksika tohumluğu» dedi, Meksika tohumluğu ektik. «Yerli» dedi, yerli serptik, bırak mahsulü, mübarek yerin yeşerdiğini bile görmedik. Sonunda, «Şehre göçüp amelelik yapalım» dedi çoğunluk. Akıllarına uyduk, yola geyulduk. Bizim il'e vardık ki, işe yarayacak bi insan yok ortalıkta! Yerlilerden bi hancı danırız. Vardık ona. Dedik:

— İl'in gençleri nerde ağa?

— Genç mi kaldı ilimizde? dedi.

Yaşı onaltıya eren çalışmak için büyük kentlerin yolunu tutuyor, askerden gelen Alamanya'ya gitmek için Kuruma gaydını yaptırıyor!

Baktık ki sabillerle gocomışlar galmış ilde. Aramızda istişare etmek için tüm gurbetçiler verdik gafa gafaya.

— Nidek? dedik.

İçimizden bi gaçı:

— Çokluğa uymak gerek, dedi.

Madem buranın yasalarına göre yaşı onaltıya eren büyük şehrin yolunu tutuyo, galırsak ayıp olur. Gal-kıp gidelim peşlerinden. Güççükler gendilerine şehirde birer iş bulur, büyükler Alamanya'ya gitmek için Kuruma gaydolur.

Eh, ne denir? Çoğunluğa uymak gerek. Dağıldık. Kimi otobüsle yola çıktı, kimi trenle...

Sabırı tükenen komser:

— Yolculuğu bırak, dedi. İstanbul'a bugün mü geldiniz?

— He, dedi asker bozması giysili adam.

— Tamam. Olayın geçtiği semte gelelim şimdi. Beyazıt'tasınız.

— Yoh, oraya daha çok var bey... Sabret hele...

— Anlatacaklarının olayla ilgisi var mı?

— He ya...

— Peki, kısa tarafından anlat.

— Bize İstanbul'u yanlış belletmişler bey. Vaktiyle, insanların ki-barlığını, görgüsünü, medeniyetini çok dinediğimden, avrata, şehre yerleşince nasıl yaşamamız gerektiğini annatıyorum. Neyse indik şehre. İndik de, bu göcca yerde ne yapacağımızı düşünüyoruz. Avrat diyo «Önce bi otel bulalım», ben diyom «Otel golay önce Kurumu soralım.» Garara varmadan sağ yanımızda bi dalgalanma oldu, bi bağrışma gop-tu, millet bi goşuşma goşuştu, donduk galdık yolun ortasında! Millet bağrışma çığrışma bi yöne goşuyo ama, nedenini bilmiyoruz.

Avrat:

— Biz de goşak, dedi. Çoğunluğa uymak gerek!

Goşmak golay ya, çoğunluğa uymadan önce ne olup bittiğini öğrenmeliydi insan. Düştük peşlerine. Goşuşan galabalığın en gerisindeki güç belâ erişip:

— Derdiniz ne? Ne goşuyunuz ağa? dedim.

Ardına bakmadan:

— Kör müsün? diye tersledi. Hakem kovalıyoruz!

— Netti size hakem?
— Bir penaltımızı vermedi!
Avrat:

— Gel dönelim adam, dedi. Onların derdi başka... Hakemi dudup penaltıyı zorla alacaklar zaar.

Bıraktık peşlerini. Geriye döndüm ki ne göreyim? Resmî, sivil bi sürü adam başka bi yöne doğru goşmu-yorlar mı!

— Eylen hele, dedim avrada. Öğrenip geleyim.

Sivillerden birine yetişip sordum: — Sizin zorunuz ne ağa? Canınızı dişinize dakmış ne koşuyunuz?

— Simitçi kovalıyorlar da... diye kestirip attı adam.

Hani şehirliğin âdetlerinden ayrılmayarak, gerekirse simitçiye biz de kovalayak diye sordum:

— Kim govalıyo?

— Belediyeciler...

— Siz hangi yandansınız? Simitçi-

den mi, leblebicilerden mi?

— Biz seyirciyiz, dedi Bakalım tu-

tabilecekler mi?

Ardından seyirten avrada:

— Kimseye çaktırmadan sıvışalım, dedim.

Sultanahmet denen yere geldik ki, çığlık çığlığa goşan bi avradın ardından yüze yakın insan goşmuyor mu? Yanımızdan geçerken ayak uydurup, galabalığın en önündeki eli silâhlı adama sokulup sordum:

— Sen ne yapıyon ağa?

Burnundan soluyarak:

— Ben, dedi, namusumu temizliyo-

rum!

Sonra çeneyi bırakıp dokundu te-

tiğe! Dan, dan, dan!

— İşte temizledim!

Bu kez o büyük galabalık eli silâhlı adamın ardına düşüp gözden gayboldu. Gorkudan titreyerek ne olduğunu soran avrada:

— Heç, dedim. Temizlik yapıyor-

lar.

Ama az ilerde elleri bayraklı bi galabalığın polislerle govalamaca oynadığını görüp, bunların hükûmat-tan ev isteyenler olduğunu öğrenin-ce; Beyazıt denen yerde de okula girmek için koşuşan gencecik çocukları görünce:

— Yörü ülen, dedim bizim avra-da. Çokluğa uymak gerek. Görüyön işte, bura insanların yürüyüşü, bi-zim oranıne hiç benzemiyor. Bi yere mi gidecekler? Birini öne salıyorlar, sonra ardından goşuşup du-ruyorlar! Önüne düş de dakılayım ardına! Yaşamamız kentlininkine benzemiyor, gidişimiz benzesin bari!

Mesele bu... Yoğusam gül gibi ge-çinip gidiyoruz. Hiç sebepsiz neden bunca yıllık avradımın peşinden goşayım? Fakat dedim ya, bura halkı bi başka türlü. Birinin goştugunu gördüler mi, yerlerinde duramıyor-lar, bi şey varmış gibi adamın ar-dına dakılıyorlar!

Komser, kadına sordu:

— Söyledikleri doğru mu?

— He, dedi kadın.

— Şikâyetin var mı?

— Cık!

— Peki, serbestsiniz.

Kapıdan çıkan taşralı çiftin ar-kasından bakıp, zabıt tutmaya hazır-lanmış olan memura:

— Yazık, dedi. Çoğunluğa ayak uydurmaya devam ederlerse, bu şehir-de daha çokook taban teper, başları derde girer!

Vedat SAYGEL

★

Dertlenme dururken...

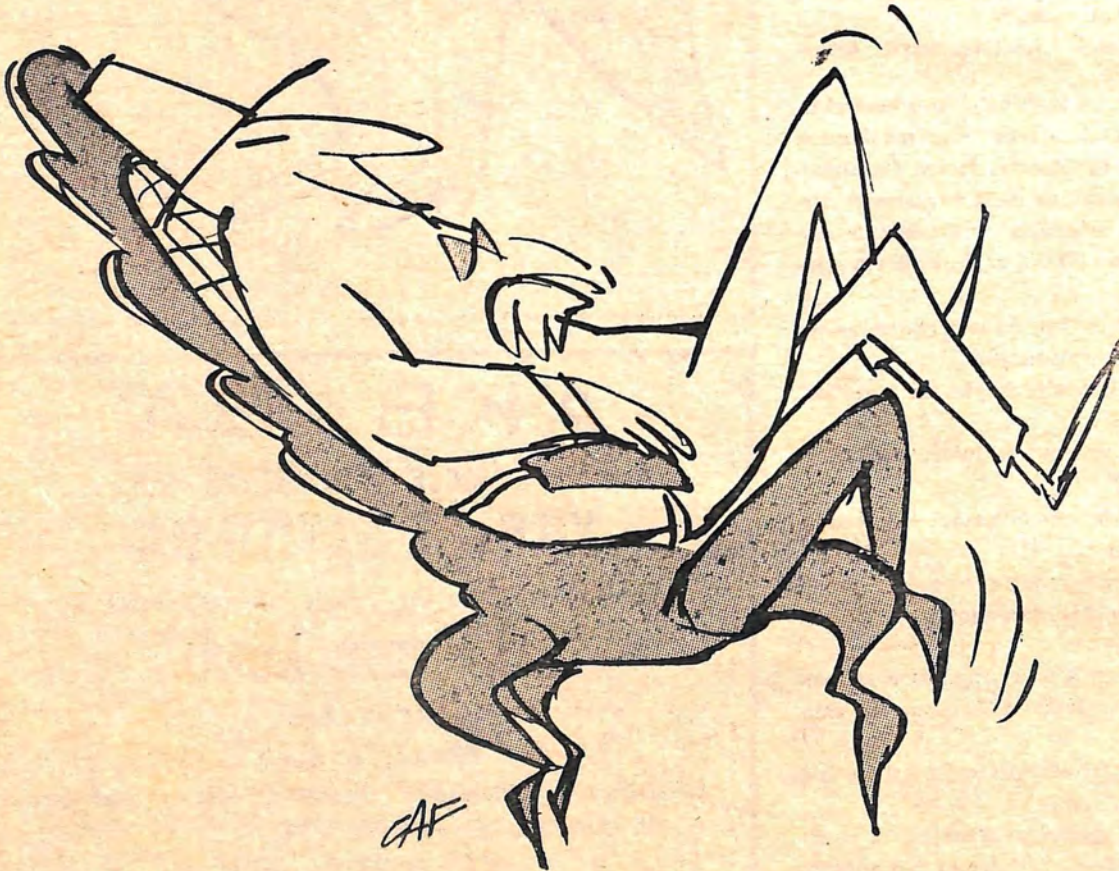
Tekelin yeni yıl hediyesi: İçkilere zam!

Ulaştırma Bakanlığının sesi: Pos-ta ücretlerine zam!

Sanayi Bakanlığının bildirisi: Akü fiyatlarına zam!

Ve Başbakanın müjdesi: «1970, derlenme yılı olacak!»

Dizilirken «R» ile «L» arasındaki harf düştü mü ne?... «Dertlenme» olması gereken sözcük, «Derlenme» olarak basılmış yine!



Politikacı ve koltuğu!

FEZA GEMİSİ!

GEÇENLERDE Şikago yakınlarındaki bir benzin istasyonunun önünde bir otomobil durdu. İçinde birkaç saat önce evlenmiş genç bir çift vardı. Yeni damat, karısının omzuna doladığı kolunu çekmeden dışarıya seslendi:

— Doldurun lütfen!

Satıcı seğırtti, benzin kapağını açtı; arabanın arkasına iştirilmiş bir kâğıt görünce durakladı. Şunlar yazılıydı kâğıtta:

«İmdat! Bu adam beni silâh zoruyla kaçırıyor.»

Satıcı korkudan ürpererek benzinini verdi, parayı aldı, araba uzaklaşır uzaklaşmaz telefona koştu.

Balayını geçirmeye gittikleri dağ oteline doğru yollarına devam eden genç çift ortaklık kararırken dikkatle hazırlanmış bir pusuya düştüler:

Otomobilleri bir dönemeci dönünce bir de baktılar ki kocaman bir kamyon yolu yanlamasına kapamış. Durmalarıyla beraber kamyonun tepesinden ve iki yandaki yamaçlardan bir sürü iri projektörler üstlerine çevriliverdi. Gerideki sapaktan da iki polis arabası canavar düdüğü-nü çalarak fırlayıp arkalarını kesmez mi!

Aynı anda dört taraftan adamlar koşuşup ellerindeki silâhları otomobilin camlarına dayadılar. Bir de hoparlörden kalın bir ses emirler ve ihtarlar yağdırmakta:

— Direksiyondaki! Ellerini havaya kaldırarak dışarı çık! Oyun edeyim dersin zımbalandığın gündür! Sallanma, çabuk!

Zavallı damat eli ayağı titreyerek dışarı çıktı. Sorgu, sual, kontrol, inceleme falan derken anlaşıldı işin doğrusu: nikâh töreni dâvetlilerinden biri şaka yapmıştı!

Tabii gençler hemen serbest bırakıldılar. Bırakıldılar ama, otele değil, hastahaneye gittiler. Çünkü şok geçiren gelin birkaç günlük tedaviyi gerektirecek kadar ciddi bir sarsıntı içindeydi.

İşin tuhafı, gazetelerden biri olayı şu ba lıkla duyurdu:

«Yeni Evlilere Kaderin Cilvesi.» Oysa haberin «Yeni Evlilere Bir Ayının Şakası» başlığıyla verilmesi elbette daha doğru olurdu.

(Bu türlü lâtifelerin, meselâ arkadaşla hava pompasıyla lâvman yapmaya kalkıp bağırsağını patlatarak ölümüne yol açmak gibi el nükterinin pek revaçta olduğu başka bir memleket var-

YELPAZE

REFİK ERDURAN

ŞEY ŞAKALARI!..

dır ama, şimdi adımı hatırlamıyorum.)

Yine Amerika'nın Rochester şehri yakınlarında üç delikanlı Amerikan bayrağını yakmak suçundan yakalandılar. Davranışlarının nedeni sorulduğunda verdikleri cevap şu oldu:

— Şaka yaptık.

Yargıç da onlara bir şaka yaparak şu cezaı verdi:

Otuz gün süreyle her sabah güneş doğarken Belediye Sarayının tepesine çıkıp direğe bayrak çekecek, her akşam da özel saygı töreniyle direktten bayrağı indirecekler.

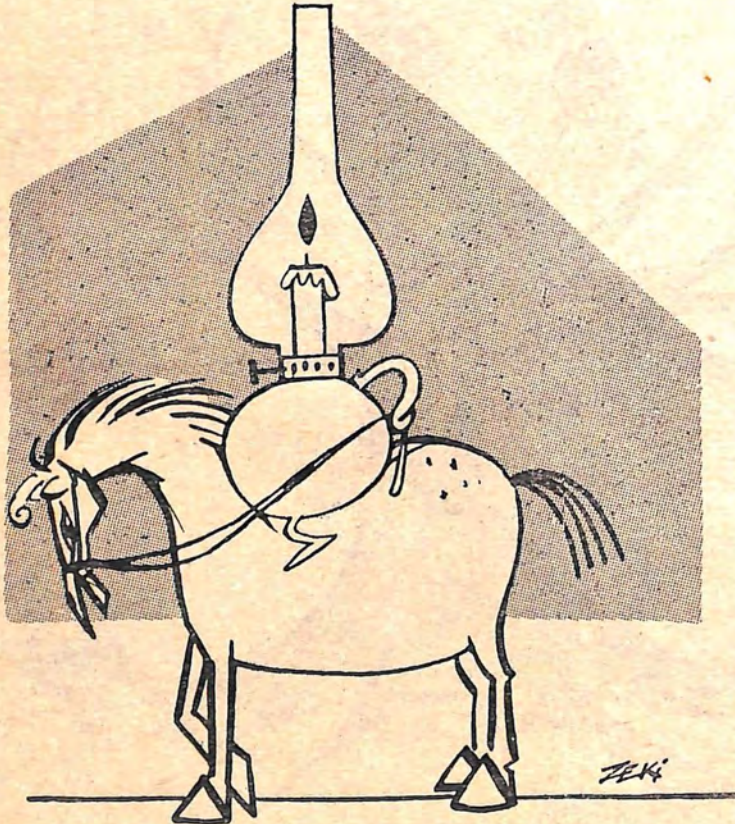
(Yargıçlarının o çeşit sululuklara bu kadar uygun ve zekice cezalar vermekle bir sürü anlam-sız çalkantıyı önleyebilecekleri bir başka yer de biliyorum ben!)

İki Japon işçisi iki yıl önce her ne hikmetse İspanya'da çalışmak istemişler. Karşlarına bir herif çıkmış:

— Ben size Madrid'de iş buldum, atın şuraya birer imza, demiş.

İşçiler uzatılan kâğıtları uzun boylu incelemeyen basmışlar imzayı, kalkıp gitmişler İspanya'ya. Gelgelelim ellerindeki adrese başvurur vurmaz kendilerini bir

Mecliste, AP'nin petrol politikasında başarısız olduğu söylendi. — Gazeteler —



Yazısız

kışının avlusunda buluvermişler. Sırtlarına zorla birer de üniforma giydirilince durum aydınlanmış:

Meğer imzaladıkları «iş anlaşması» İspanya Yabancı Lejyonu-na giriş dilekçesiymiş! Ve oraya bir kere girildi mi, en az iki yıl süreyle terhis yokmuş.

Türlü tehlike ve sıkıntılarla boğuşarak, itiraz ettikçe ya da kaçmayı denedikçe haftalarca kodes-te yatarak iki yıl metazori İspanyol askeri olmuş Japoncuklar.

Neden sonra paçayı kurtarıp Japonya'ya döndükleri zaman biri, kendilerini kandıran herifi temizlemek için aramaya başlamış. Öteki güç belâ caydırmış arkadaşını. Birlikte herifin aleyhine dâva açmışlar.

Geçen hafta Japon malikemesi «Bir insan hayatından iki yıl çalınması çok büyük suçtur» diyerek sorumluyu bizim paramızla milyonlarca liralık tazminat ödemeye, ayrıca dört yıl hapiste yatmaya mahkûm etti.

(Ne diyelim, keşke yurt dışına çalışmaya gönderilmek bahanesiyle türlü yollardan dolandırılıp nice yılları çalınan işçilerin durumuna her yerde böyle tepki gösterilse...)

Madem dünya çevresinde şaka inceleme gezisine çıktık, bir haber de Endonezya'dan size.

Cakarta yakınlarında köylüler hırsızlık şüphesiyle bir adamı yakalamışlar. İçlerinden bir kısmı «Evet, hırsız bu» derken, ötekiler de «Hayır, biz bu adamı tanırız, evliya gibi olduğundan öyle şey yapamaz» diye diretilirmiş.

Hır çıkmış. İtiş kakış arasında suçluydu, değildi derken adam kafasına inen sopa darbeleriyle rahmeti rahmana kavuşmuş.

Üstünü başını aramışlar. Cebinde o gün çekilecek milli piyango için bir bilek bulmuşlar.

Piyango çekilmiş, büyük ikramiye o bilete çıkmış. Tabii afallamış herkes. Her kafadan bir ses çıkmaya başlamış.

Adama oraların tarihinde görülmemiş zenginlikte bir cenaze töreni düzenlenmiş. Ama paramız pek azını tüketebilmiş bu tören. Geri kalanının ne yapılacağı üstüne tar ışma ise hâlâ sürüyor-muş.

(Yakın geçmişi bu olayı andıran gelişmelerle dolu bir başka ülke biliyor musunuz siz?)

Neyse, yeyin için de, hövle kader cilvelerinden uzak, istikrarlı, rabıtalı bir memlekette yaşadığınız için bin şükredin yurtdışla-rım.

REFİK ERDURAN

KUTSAL GÖREV

MUZAFFER İZGÜ

DAHA ben ilkokula gitmezden önce, bir gün pederle validenin şöyle konuştuklarını işittim. Peder diyordu ki:

— Hanım hanım, biz bu çocuğu hiç dayayağa alıştırmadık, oldukça da şımarık büyüttük. Yarın okula girdince bayağı zorluk çeker. İyisi mi şimdiden biz bunu biraz biraz dayayağa alıştıralım ki zorluk çekmesin!

Ne de olsa validenininki ana yüreği, huk etti, mı ketti, ama, sonunda peder:

— Yahu hanım, okula gittiğinde öğretmenini biri bir tokat atsin da, ondan sonra çocuk oturup bunu o-nur meselesi yaparak akşama dek ağlasın mı? Rahmetli bizim peder, beni altı aylıkken dövmeye başlamış be! diyerek razı etmiş.

Amma annem:

— Yavaş vuracaksın, deyince, peder yine itiraz etti:

— Hanım, dayanın hızısına alışsın ki çocuk, yavaşı ona peynir ek-mek gelsin.

Devrisi günü çocuklarla evcilik oynuyoruz, ne de olsa şımarık bir çocuk olduğumdan pederin o çok kıymetli fötrünü giyip sokağa çıktım. Biraz sonra da fötrü çamurlara buladım. Başka zaman olsa peder aldırmazdı ama, yüreğindeki babalık damarları ve de oğlunu hayata hazırlama duygusu kabardığı için aldı beni altına:

— Ulan neren ister, neren istemez!... Ha, şöyle ulan, nasıl giyersin sen benim o güzelim şapka-yı? Haydi giydin, nasıl çamura bularsın o güzelim şapka-yı?

Çat pat küt!...

Baktım peder gerçekten sinirlenmiş, ağzından tükürükler saçılıyor, elleri ayakları titriyor, pür istah, vur Allah vur ediyor. Valide araya girdi:

— Yeter yeter, öldüreceksin çocuğu! dedi.

Peder, eliyle itti onu:

— Geberirse gebersin be! Ne demişler, kalırsa el beğensin, ölürse yer beğensin...

Belli ki ölecek değildik, kaldığımızı göre de elin beğenmesi şarttı. Onun için peder o günü bizi vura vura muma çevirdi.

Ben zannetmişim ki peder bu işleri şakacıktan ediyor, devrisi günü yine şapka-yı giyip çıktım sokağa. Peder karşıdan gelirken de sırtıma ya başladım. Adamcağız fena halde bozuldu, tuttu kolumdan, soktu içeriye, neren ister, neren istemez!

— Ulan sen adam olmayacak mısın? Dün demedim mi ben sana bu şapka-yı el sürülmeyecek diye!

Vur Allah vur!...

— Yok hanım, bu oğlanın adam olacağı yok. İnsanda akıl denen bir şey vardır, yapma dendi mi yapılmaz, alma dendi mi alınmaz...

Bana döndü:

— Ulan sen hayvan mısın?

Vur Allah vur!...

Söyle bir kendimi yokladım, gerçekten alıştıyordum dayayağa. Dünden daha az acımişti vücudumun oraları, berileri. Üstelik peder, psikolojik ve de pedagojik kuralları uygulayarak, dünün iki misli dayak atmıştı.

Akşam üstü annemin bir gül fidanı için ardına attığı tekme, Allah sizi inandırсын rüzgâr okşaması gibi gelmişti bana.

O günden sonra, sanki bu mutlu iznin çıkmasını bekliyorlarmış gibi, sağolsunlar, dayılarım, amcalarım, halalarım, ninelerim, dedelerim, bu kutsal görevin yerine getirilmesi için var güçleriyle çalıştılar...

Neyse, yıllar geçti, yazıldık ilkokula. İlk iki günü öğretmenimiz, ma-

sallarla, hikâyelerle, oyunlarla uyuttu bizi. Üçüncü günü:

— Bana bakın çocuklar, dedi. Yaramazlık yaparsanız dayak yersiniz ha!

Ne demiş ata'lar, hocanın vurduğu yerde gül biter, demişler. Bizim Leman öğretmen de bu hatırlatmadan sonra gül ekimine başlayıverdi. Hem de gübreli cinsinden...

— Gel bakiyim buraya!

— Kim, ben mi öğretmenim?

— Sen ya!

Çocuğum, işlediğim suçtan habirim bile yok. Bir şeyler dedi ya öğretmenim, ben hiçbirini anlamadım. Bütün dikkatimle öğretmenimin ellerini ayaklarını izliyorum, tekme mi çekecek, tokat mı yapıştırarak? Tamam, biraz sonra kutsal görevin elemanlarından olan el kalktı, geldi kulağıma mengene bükür gibi bük-tü, oradan yavaş yavaş yüzüme kaydı, havaya kalktı ve çat diye indi.

— Bir daha yap da göreyim seni!.. Oturdum yerime. Biraz sonra bahçede gezerken, bu kez başka bir öğretmen çağırdı:

— Gel bakiyim buraya!

Koştum gittim. Ve de içimden di-yordum, mutlak önce kulağıma çek-ki, ardından tokatı basacak. Gerçekten dediğim gibi çıktı, yalnız u-fak bir değişiklikle, önce tokatı basıp, ardından kulağıma çekti.

— Hadi şimdi git, bir daha yap da göreyim!

Akşam üzeri okuldan yel gibi çıkarken müdür yakaladı:

— Gel bakiyim buraya! Bir daha görmeyeyim, anladın mı, bir daha görmeyeyim.

Kulaklarımdan tutup havaya kaldırdı:

— Şimdilik sadece kulaklarını çekmekle yetiniyorum, sonra karışmam!

Çok şükür ondan sonra okulda alıştık dayayağa. Ortaokula gidince, bo-yumuzla doğru orantılı olarak day-ağın şekli de değişti. Tokatlar daha okkallı iniyor, tekmeler daha okkallı savruluyordu.

Hay ellerinize sağlık hocalarım, beni var güçleriyle, liseye, asker ocağına hazırlıyorlardı. Lisede bir beden eğitimi öğretmenimiz vardı, Halil bey. Adam sanki okulun dayak kolu başkanıydı. Bayan öğretmenler, yüreği yufka erkek öğretmenler, isimimizi alır, kol başkanı Halil beye verirlerdi. Maaşallah, Halil bey atletik adam, dayak atmaya da spor-dan saydığı için, eline bir çocuk düş-tü müydü, önce sporun boksundan başlar, sonra güreşe çevirir, arkasından uzun atlama numaralarına geçirdi. En son numara da futbol numarasıydı ki, bizi bir top gibi ka-pıya fırlatır, ardından da:

— Bu daha ne ki ulan, sen bir da-ha gel de buraya, ben seni o zaman ay'a uçurayım! derdi.

Nedense, bir daha, bir daha giderdik Halil beyin yanına. Çünkü, hiç-bir çocuk Halil beyi görmeden edemezdik.

Liseyi okuyamadık, gittik askere. Önce usta erler aldılar bizi ele:

— Orada dinelme lan!...

Çaat!...

— Git su getir lan!

Paaat!...

Sonra, onbaşılar, çavuşlar, bu işi bilinçli olarak ele alıp, bizi yuğur-duka yuğurdular.

Askerlik bitti, atıldık hayata! Çok şükür çıraklık devresi geçirip usta dayayağı yememiştik ama, bu kez de karışımıza polis çıktı. İki arkadaş bir gece meyhanede fazla mı kaçırmıştık nedir, türküyü söyleye söyleye sokaklara dalınca, yakaladı bekçinin biri bizi:

— Ula yörüyün de garagola, ben si-ze orada bi uzun hava çektirem ki, melmeket sesinizden inneye!

Gerçekten inletti bekçi efendi. Önce kendi girişti, o yoruldu polis girişti. Sabahleyin de sağolsun komiser ağabeyimiz, baba nasihatlarıyla birlikte, üzerimizde zıp zıp zıplayarak okşamayı hiç ihmal etmedi.

Aradan yıllar geçti, evlendik. Eh sağolsun, şimdi de ara sıra hanım girişiyor:

— Ben sana akşamları geç kalma demedim mi? diye.

Bekliyorum... Ne de olsa ben de babayım. Hele bir çocuğum dünyaya gelsin, hele yüzü bir tokatlık ol-maya başlasın, hemen girişeceğim bu kutsal göreve...

Muzaffer İZGÜ

✱

Kervan hazır

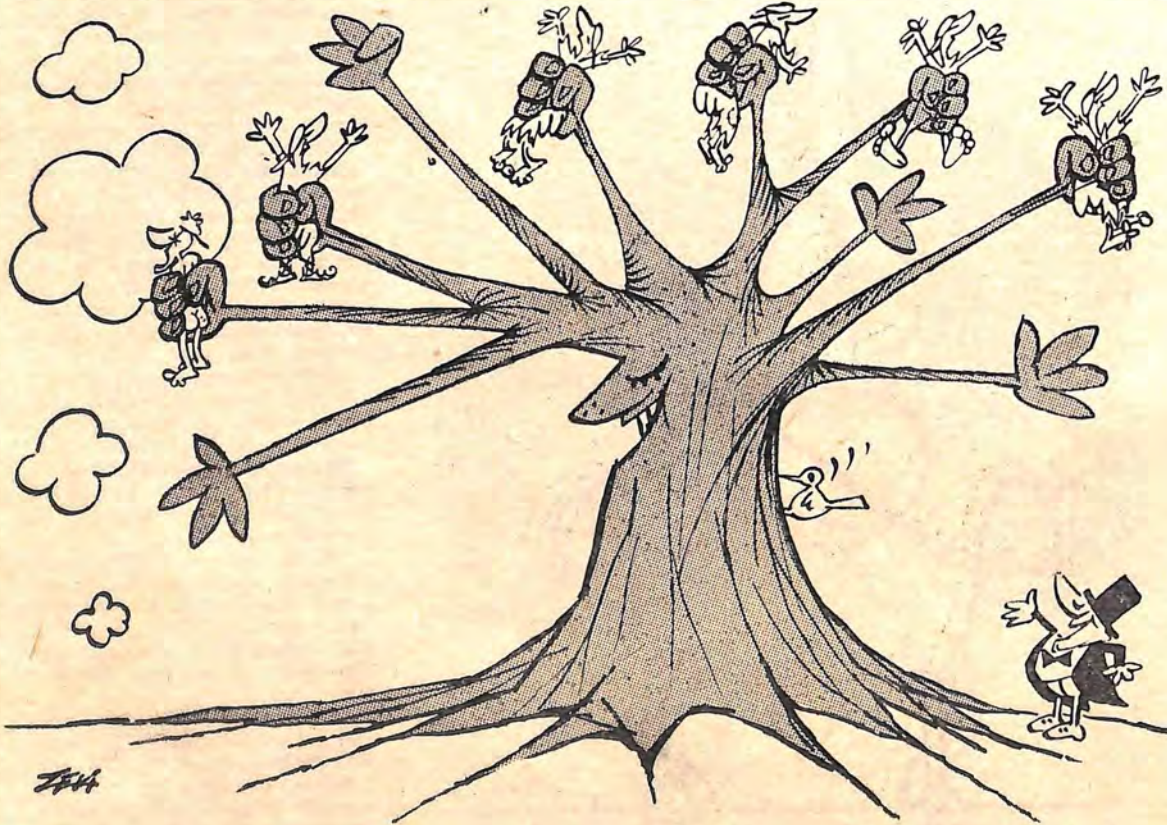
AP. dağıtıyor, CHP. bölünüyor di-ye kulağımız kırıste beklerken, çok-tandır gebe olan, Parlâmentonun Erbakan başkanlığındaki sağ kana-dı, kolay bir doğumdan sonra kur-tuldu.

Nevzadın adı Milli Selâmet Parti-si, sembolü «Deve».

Uzun ömürler dilerken politik ha-yatımızı hicveden deveye, sahibine soralım: «Kılavuzsuz nereye?»

Deve denen yaratık tek başına yo-lu izi pek bulamaz da...

Köylü, tefecinin elinden kurtarılacak. — Gazeteler —



— Ha gayret aslanım... Kurtar şu zavallıları!..

PAZARTESİ

69 biterken...

İçinde bulunduğumuz yedi günün en çok konuşulan olaylarını özetlememiz gerekirse, «Af, zam, orman haftası» diye isimlendirebiliriz haftamızı.

Yetkili yetkisiz aklı erenin, önüne gelenin ağzında bu üç konu... Kimi, orman suçlarının affını gerçekleştirmeye kalkıyor, kimi affa karşı olduğunu açıklıyor.

Kimi yine birçok maddeye zam geleceğini iddia ediyor, kimi dudak büküp gültüyor.

Kimi ormanların korunması için yabancılarla ortaklık kurulmasını salık veriyor, kimi, yabancı sermayeden ürktüğünden olacak bu durumu önlemek için ormanları ateşe veriyor!

Haa, bir de yeni Bakanlarımızın gün aşırı verdikleri demeçler var gazetelerde.

Ulaştırma Bakanı, «Tren, vapur ve uçaklar vaktinde kalkacak» diyor.

Gümrük ve Tekel Bakanı, «Rüşvetin kökü kazınacak!» diyor.

Sağlık Bakanı, «Kızamık tarihe karışacak!» diyor.

İçişleri Bakanı, «Asayiş korunacak, dağlar huzura kavuşacak!» diyor.

Dışişleri Bakanı, «Kıbrıs konusunda barışçı yollarla anlaşmaya varılacak» diyor.

Spor Bakanı, «Yurdun birçok yerinde yeni tesisler açılacak» diyor.

Maliye Bakanı, «Bütçenin açık vermemesi için bazı tedbirler alınacak» diyor.

Oh, ağızlarına sağlık. Ağızlarına sağlık ya, her yıl sonu buna benzer demeçleri dinleye dinleye duyma yeteneğini yitiren bir kuşağın üyeleri olarak müsaadelerinizle soralım:

Kuzum, bütün bu söylediklerinizin gerçekleşeceğine inandığınızdan, ciddi ciddi nutuk mu atıyorsunuz, yoksa yeni yılın falına mı bakıyorsunuz?

Biz olduk olalı Bakanlarımızın fal bakmasına, tahmin yapmasına pek alışık da...

SALI

Arama - tarama

Kıyafet değiştirerek Esenboğa hava alanında bir rüşvet olayını meydana çıkaran Gümrük ve Tekel Bakanlığına basın, yaptığı işe uygun bir ad ararken, çeşitli kişiler ve kuruluşlar da rüşvetin devlet hizmetlerinin her kademesinde bulunduğunu belgeleriyle doğrulamaya çalışıyorlar.

Resmî görevlilerin tümünü rüşvet almakla suçlayamayız elbet. Beşyüz lira maaşla, yediyüz liralık kira evinde oturanlar olduğu gibi, yediyüz lira maaşla, yüz liralık bir gecekondu odasında ömür tüketen çileli, fakat namuslu insanlar da az değil.

Açıktan kazanç her işte döndüyor. Verin, adına «Rüşvet» diyor, alan, «Bahşış...»

Bu zorunlu bahşışı vermedin mi, yandın demektir! Ne bir imzaya ba-



Bütçe açığı, motorlu vasıtaların vergileriyle kapatılmaya çalışılacak. — Gazeteler —

kan evrağın tamamlanır, ne bekleyecek dermanın kalır. Muamelenin bir yerinde nasıl olsa bir eksiklik bulurlar. Ondan sonra git, gel işin yoksa!

Fakat günümüzde salgın halini almış bir moda değil ki bu.Ucu taaa koskoca Osmanlı İmparatorluğuna dayanıyor. O günleri dile getiren yüzlerce fıkra anlatılır halk arasında. Örneğin içki yasağının konduğu sıralarda, karşıdan birinin yalpalayarak geldiğini gören zaptiye:

— Gel bakalım çakır, diye bir köşeye çeker sarhoşu. O kuşağının altındaki nedir?

Ağzını burnunu güçlükle toparlayan sarhoş:

— Birşey değil ağbeyciğim, der, silâh...

— Ver bakayım o silâhı bana.

Adam, kuşağının arasındaki rakı şişesini uzatır zaptiye. Bir dikişte şişede damla bırakmayan görevli, boşalan şişeyi sahibine uzatırken:

— Ulan çakır, der, geç. Ama bir daha dolu silâh taşırsan imanını gevretirim senin!

Hani diyeceğiz, günümüzde de böyle şeyler oluyor. Oluyor ama valahi rüşvet almak için yapmıyorlar. Vatandaşın cebinde yasaklarla bağdaşmayan para olup olmadığını arıyorlar.

ÇARŞAMBA

Dâva mı edersin...

Memurundan işçisine, şoföründen aşçısına kadar birtakım sosyal haklar elde etmek için çare arayan çeşitli meslek mensupları «Direniş mi kalkışalım, yürüyüşe mi başlayalım» diye düşünüp dururken, Milli Eğitim Bakanlığını mahkemeye veren TÖS., beş kuruşluk manevi tazminat davasını kazanmış.

Hak almanın ne kolaylıkları varmış gördünüz mü? Memleketimizin huzuru için, dertlerine çözüm arayan diğer meslek erbabına öğütümüz şu:

Ne direniş geçin, ne yürüyüşe geçin... Hakkınızı almak için ilgili Bakanlıklara dâva açın. Bakarsınız

şansınız yardım eder, birer çeyrek de sizin elinize geçer. Bu beş kuruşun üstüne bir miktar da cebinizden eklersiniz, hiç değilse avukatın hesabını ödersiniz.

Hak almanın böylesine kolay olduğu bir ülkede, beş kuruş için sokaklara dökülmek niye?

PERŞEMBE

Çok gördük

Alın bakalım yersel bir haber daha: «İstanbul Belediyesi, ihtiyacı olan otobüsleri kendi yapacak!»

Yapar valla... Yeter ki aklına esmesin!

Şimdiye dek ne dedi de yapmadı? Şehrin ihtiyacı olan suyu kendi dağıtmaya kalktı, musluklardan «Tiss, fıs» diye sesler çıkaran kuru ısıkları aktı!

Elektriği ele aldı, halk yollarda kaldı!

Temizliği ele aldı, şehir pislik içinde kaldı!

Demek şimdi de kendi otobüsünü kendi yapacak... Desenize millet ya ya kalacak!

Zira mübarekte öyle bir el var ki, bir yere sürmeye görsün. Değdiğini kurutuyor, tuttuğunu kopartıyor!

Hani sudan ışıktan geçtik, bir gün kazara kendi sorunlarını ele alacak diye ödlerimiz patlıyor!

Belediye, Belediyenin sorunlarını ele aldı mı, o muazzam sarayı da kalmaz da!...

CUMA

Modaya uyalım

Birkaç yıl önce gelişen akım, günümüzde bütün çekiciliğiyle devam ediyor. Henüz biz açıklamadan bunun, «Ad takma modası» olduğunu anlamışsınızdır herhalde.

Birinci Demirel hükümetinin Sağlık Bakanına, hastanelere gece demeden, gündüz demeden baskın yaptığı için «Jet Bakan» adını takmıştı basın.

Sonra «Zehir Hafiye» liği yakıştırdılar İçişleri Bakanı Sükan'a...

Şimdi Gümrük ve Tekel Bakanına isim arıyorlar. Bazılarına göre yeni

Bakanımız Ceymis Bond, bazılarına göre Zortek!

Diyeceğiz, film ve roman kahramanlarını tamamlamaya kaç isim kaldı şurda? Elimizi çabuk tutalım, o isimleri de henüz isimsiz dolaşanlara takalım.

Oyuncuları tamamladık mı bir kere, Çoban Silti filmine başlamak üzere kabineyi çıkarınız sete!

CUMARTESİ

Gel beyim gel

Yukarı Volta Birlik Partisi lideri, adaylığını koyduğu Devlet Başkanlığı seçimini kazanabilmek için Avrupa'lı uzmanlardan sihirbazlık ve hokkabazlık dersleri almaya başlamış.

Boşver Avrupa'sını Amerika'sını... Gel beyim, sen bize gel... Sihirbazın en büyüklüğü bizde... Afyonu alçı yapanları mı ararsın, fındığı mermi yapanları mı ararsın, onun bunun arsasına bir gecede ev kuranları mı ararsın? Sihirbazın piri olmak için aramızda birkaç ay bulunman yeter.

Haaa, «Ben hokkabazlık da öğrenip halkımı güldüreceğim» dersene eğer, birkaç ay da Ankara'ya gider, bizim politikacıların konuşmalarını dinlersin birader!

PAZAR

Atasözüne uyunca...

Sanki pek önemliymiş gibi gazete manşetlerine geçen bir haber:

«İstanbul'da uyuz salgını var!» İlahi ne diyelim bilmem ki... A-yol, uyuz olan kim?

Cebimizdeki paranın bir kısmı zamlara gitti. Bir kısmı borçlara gitti. Bir kısmı vergiye gitti.

Meteliksiz kalınca ne yapalım, ne edelim diye günlerce kafa yorduk, sonunda «Zengin olup düşünmekten se, uyuz olup kaşınmak daha iyidir» diyen atasözüne uyduk.

Ayıp yâni... Uyuzluğu nereden çıkardınız? Züğürtlükten bizim hatır hatır kaşınmamız!



Gecekonducular yürüyüş yaptı. — Gazeteler —



YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI 1969 - 1970 YARIŞMASI MİZAHTA YENİLİK

YENİLİK DENİLİNCE: Örneğin 1948'lere kadar hikâyeciliğimiz ve fıkracılığımız mahalle dedikodularının, mahkeme salonlarının, çapkınlık olaylarının pek dışına çıkamamıştı. Fakat sonraları halkın gerçek yaşantısı yazı konusu oldu, bundan «Sosyal mizah» doğdu. Particilik konu edindi, «Politik mizah» elde edildi. Hikâyede, fıkrada, hiciv ve taşlamada denenmedik şey kalmadı. Ama mizah, insanları güldürme ve düşündürme olanağı, bu saydıklarımızdan ibaret değildir elbet.

İşte, bu akla gelmeyi arayıp hazırlayarak, mizaha yenilikler getirecek yeni yeni zekâları ortaya çıkarmak, mizahımıza yeni yeni tebessümler katmak için yarışma konusunun «Mizahta Yenilik» olmasına karar verdik.

Mizah sözlüğü yapıldı mı? Bir ara başlandı ama devam edilmedi. «A» dan «Z» ye kadar eksiksiz bir sözlük pekâlâ yapılabilir. Kadınları yakından ilgilendiren konular ele alındı mı? Hayır. Mizahî röportajlar yapıldı mı? Çok denendi ama, şimdiye dek yapılanlara hiç benzemeyen röportaj tarzı da bulunabilir.

Başka?.. İşte bu «Başka» yı, yarışmacılardan bekliyoruz. Düşünün, mizahta yenilikler bulun, buluşunuzu tamamlanmış eser haline sokun ve yarışmamıza katılın.

**ÖDÜL: BİRİNCİYE 2.500
«İKİBİNBEŞYÜZ» LİRA**

YARIŞMANIN KURALLARI

1 — Yazıların daktiloyla kâğıdın bir yüzüne yazılması...
2 — Yarışmaya katılan eserlerin «Mizahta Yenilik» niteliğini taşıması...

3 — Yarışma zarfının üstüne «Yusuf Ziya Ortaç Armağanı» ibaresinin konması...

4 — Yarışmaya katılan eserlerin üçer kopya olması...

5 — Daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış bulunması...

6 — Yarışmacı bir eserle katılabileceği gibi, birden çok eserle de yarışmaya girebilir.

7 — Usta, amatör ayırmaksızın herkese açık olan bu yarışmada, isteyen takma ad kullanabilir.

8 — Takma ad kullananların, gerçek isim ve adreslerini bir başka zarfa koyarak, yarışma dosyasına katmaları gerekmektedir. Sadece birinci gelenin gerçek hüviyetini belirten zarf açılacak, adı ve adresi öğrenilecektir. Diğerleri gizliliklerini koruyacaklardır.

9 — 2500 liralık ödül, birinci gelen esere verilecektir.

10 — 3 Aralık 1969'da başlayan yarışma 26 Ocak 1970'de bitecek, bu tarihten sonra postalanan eserler yarışmaya giremeyecektir. Jüri 27 Ocak 1970'den itibaren çalışmalarına başlayacak, armağan kazanan eser, 11 Mart 1970 den sonra ilk çıkacak Akbaba'da yayınlanacaktır.

ADRES: Akbaba Dergisi, Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 8-10 İSTANBUL

Sonra paraları katlayıp avucuna aldı.

Sevgi ve acımayla bakıyordum Demir Ali'ye. Üç tane kocaman yama vardı pantolonunda...

Kapıya doğru döndü. Kapının önünde bir çocuk vardı. Ona seslendi:

— Memet!

Çocuk kapıdan başını uzattı:

— Ne var Demralâga?

— Git Apti ağası çağır gelsin.

Çocuk koşarak uzaklaştı.

İçerdekiler:

— İyi fiyat kestin, dediler.

— Eh, bereket versin, dedi Demir Ali.

Biraz sonra çocukla birlikte Apti görüldü kapıda.

— Gel Apti. Bak sana bi iş var.

— He..

— Bekir ustanın helâsını temizleyen. Rüstemlerin taraftaki köşeye bi

çukur kazarsın, helâ çukurunda ne varsa oraya aktarırısın. Sana bi onbeş kâğıt var. Ha göreyim seni. Na param da kahveciye veriyom, işi bitirince alırsın.

— Olur aga. Hemen başlayım mı?

— Başla.

Apti sallana sallana çıktı gitti. Pantolonunda dört yama vardı Apti'nin.

Sadece üç yaması bulunan Demir Ali, peykeye uzandı.. ve az geçmeden horlamaya başladı.

Kenan AKINCI

DÂVAYA inanmışım bir kere, lâ-mı cimi yok!.. Ülkemizdeki sömürü düzenine son vermeden, bu ulus özlener yaşama düzeyine kavuşamaz...

Yoksul halkımızın daha da yoksullaşmasının nedeni, elini soğuk sudan sıcak suya sokmadan, en ufak bir çaba harcamadan para sahibi olan birtakım araçlardır. Eğer bunları ortadan kaldıran bir düzen kurulsaydı, onlara kalan para devlete kalacak, öyle olunca da devlet bütçesi en az on katına çıkacak, ve, devlet ulusuna bu parayla neler yapacaktı neler... Bütçe bugünkünün on katı olunca, on yılda yapacağı kalkınmayı, bir yılda gerçekleştirecekti. Ne hızlı, ne korkunç bir kalkınma olurdu bu!..

Fakültede, enine boyuna saptadığımız bu fikirleri yaymak, yoksul halkımızı bu konularda uyandırmak için, okulun tatil olduğu zamanlar köy köy geziyor, karınca kaderince gerçeği anlatmaya çalışıyordum onlara.

Böyle gezdiğim köylerden birindeydi...

Kahvede oturuyoruz. Vakit öğle olduğu için, içersi tenha. Birkaç kişi var. Onlarla dereden tepeden konuşuyoruz. Yeri geldikçe, dâvamla ilgili konularda onları aydınlatmaya çalışıyorum. Kimi ilgiyle dinliyor, kimi kestiriyor, Demir Ali adındaki biri de, peykeye uzanmış, horlaya horlaya uyuyor...

O arada kahveye, fôtr şapkası ensesine kaymış, iri göbekli birinin geldiğini gördük. Köylüler:

— Bekir usta geliyor, dediler.

Bu adamdan daha önce de söz etmişlerdi. Yapmadığı iş yokmuş adamın. Borç para verip, yerine hasat zamanı düşük fiyatla ürün alır, ihalelere girer; ayrıca para karşılığında, vatandaşların karışık (!) işlerini düzeltir, dünyanın parasını kazanırmış. Milyonları varmış köylülerin dediğine göre... Dışardaki işlerinden ara buldukça buraya gelir, evinde çocuk çocuğunun yanında kalırmış. Çok güzel bir evi varmış burada. Sözün kısası, adam kendi düzenini bugünkü bozuk ekonomik düzene ayarlamış, kazanıp kazanıp gidiyormuş...

Kapıdan girip selâm verdi.

— Aleykümselâm... dedik.

Birkaç kişi:

— Buyur otur Bekir usta, diyerek yer gösterdiler. Fakat adam hiç de oturmaya niyetli değildi. Belli ki iş için gelmiş. İçerdekileri süzdükten sonra:

— Bana bir adam lâzım, dedi. Bizim aptesänenin deposu dolmuş, onu boşalttıracağım.

İçerdekilerin bakışları, hâlâ uyumakta olan Demir Ali'ye çevrildi:

— Demir Ali yapar o işi, dediler.

Birisi de gidip, uyuşun diye diti-tükledi. Demir Ali:

— Oynama bel!.. diyerek büsbütün uzandı.

Fakat tekrar dürtülüp uyandırılınca gözlerini açtı.

— Kalk bakalım Demir Ali, sana bir iş var, dedi Bekir usta.

Demir Ali:

— Buyur Bekir usta, diyerek doğruldu.

— Bak Demir Ali. Bizim helâ çukuru dolmuş. Avlunun kösesine başka bir çukur kazıp helâ çukurunu oraya boşaltacaksn.

— Olur aga.

— Ne isteyeceksin bakalım?

— Yirmi, çukur kazma, yirmi boşaltıp taşıma... Kırk kâğıdını alırım Bekir usta!

— Aaa, çok dedin be Demir Ali.

— Çok değildir abicim.

— Hadi onardan yirmi yapalım!

— Aga, kurtarmaz valla be. Biz de çoluk çocuk besliyoruz annadın mı. Kırk yılda bi iş bulucuz da, boğazımızı körlüyez...

— Hadi ikibuçuk daha vereyim!

— Olmaz ağacığım be... Hadi ben bi beş kâğıt bırakayım, ha?

Gözlerini kısmış, bir milyonlarla oynayan Bekir ustaya, bir de Demir Ali'ye bakıyordum. İşte aldatanla aldatılan karşı karşıya. Sömürülen sömürülen... Ondan aldığı paranın minicik bir kısmını iş karşılığı ona verecek, fakat bu minicik paranın bile bir miktarı sömürmek istiyor! Ah şu aç gözlü kompradorlar, tefeciler, araçılar...

Sonunda otuz liraya anlaştılar. Bekir usta, cebinden çıkardığı desteden otuz lira ayırdı ve parayı peşin verdi; çıktı. Demir Ali:

— Başka bir işin oldu muydu, emrindeyim! diye seslendi ardından.



Hayvan Bakanlığı kurulacak. — Gazeteler —



ayna

Semih Balcıoğlu

- Televizyon satışlarından da satış vergisi alınacak..



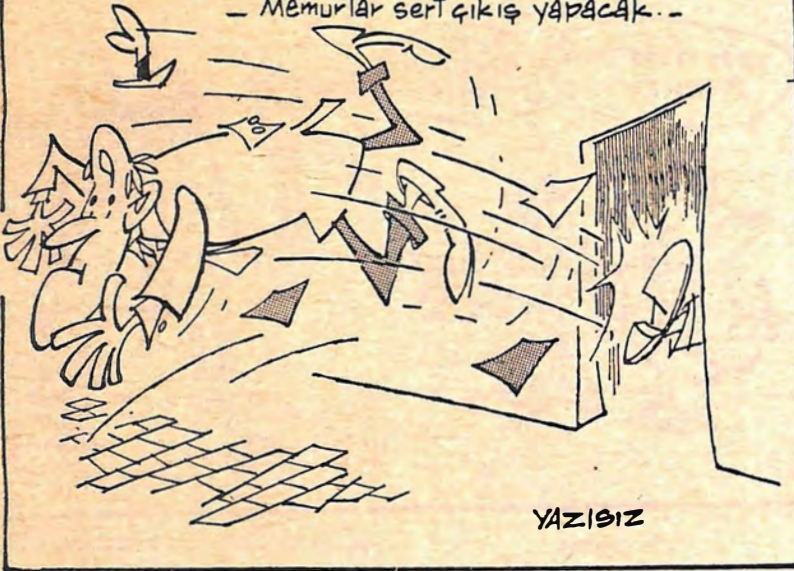
İLK GÖRÜNTÜ !..

- Başbakan : " Bütçe açığını kapatacak kaynakları tesbit ettik.. dedi..



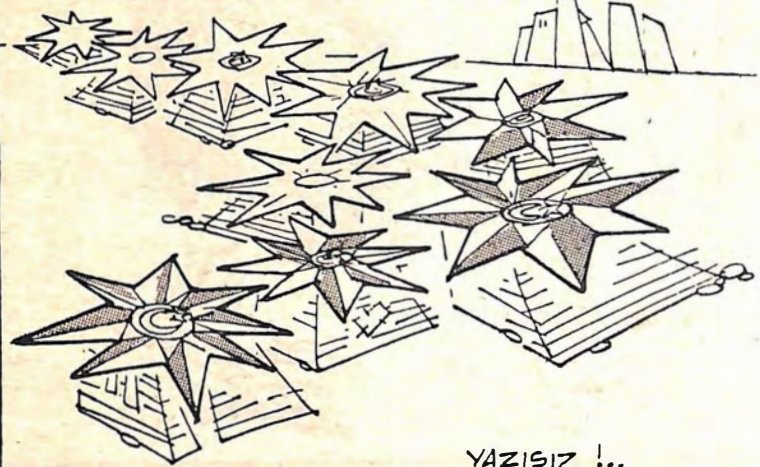
YAZISIZ

- Memurlar sert çıkış yapacak..



YAZISIZ

- Polis gecekonduların başından ayrılmaz oldu..



YAZISIZ !..

Ankara

AZICIK TIYATROYA SAPALIM!

«FİNTEN HAZIRLIKLARI»

Kime, gözünün üstünde kaşın var denirse, düşman oluyor. Yine en tahammüllü politikacılar. Onlara kaş değil, neler neler yakıştırılıyor. «Ayyy» deseler, tolerans, egemenlik, habercilik söylevleri çekiliyor arşın arşın.. niye «aaaay» dedin diye. Ay denir mi?...

Yine, kudreti sarsılmaz bir kurula, «gözünün üstünde kaş var» diyecek, hem de galyon kadar... Herbir kılı, kürek kürek!...

Şu arada, seçim sonrası rehabeti var kalemlerimizde... Sönük ilgi, «nefis» olmayan herşeye karşı. Onun için tiyatrolarda ne oynanıyor, ne oynanacak, kimsenin pek umurunda değil.

Ben bir «oynanacak» tan söz açacağım...

FİNTEN...

EŞBER'DEKİ GİBİ :

Eşber'deki gibi, sormak isterim tiyatro yöneticilerine:

«— Aristo bu ne?..»

«— Tiyatro veya hiç» cevabını almayacağımı biliyorum. Kendilerini sıkıda görürlerse:

«— Ay, siz tiyatroyla da mı ilgilenmeye başladınız?»

Diye ucuz istihzaya kalkışacaklardır.

Gelecek dönemde oynanacak eserlerden biri Finten. Biliyorsunuz, Abdülhak Hâmid'in eseri... Abdülhak Hâmid'in tiyatro yazarlığı... Ah Akbabam, bu kadar mizahçı olmasan, çarşaf çarşaf eleştirmek isterim bazı konuları.

Finten'i muhakkak, kim uyduracaksa, lisan bakımından, bugünkü lisana uydurmuştur. Belki bazı pasajlarını kırpıştır Sahneye koyabilmek için bunlar kaçınılmaz şeyler. Fakat hangi akla hizmet edilerek Finten sahneye konuyor. Hangi?... Piyesler ne şekilde seçiliyor?... Hangi sanat mantığına göre ele alınıyor? Hangi aşamadan sonra, hangisine geçiliyor? Bir açık oturum isterdim televizyonda, ama yalnız televizyon müdürünün «saatlik» nutuk attığı bir oturum değil... Karşı-sındakileri dut yemiş bülbülleştirdiği...

Finten... Seyircinin tiyatro kültüründe ne gibi bir gelişme yaratır? Oynayıcıya neler öğretir?... Devlet Tiyatrosu kültür aşılacıdır da!...

«Efendim... Millî eserlerimiz...»

Şşşt, büyük kelimeler kullanmaktan vazgeçin... Şşşt!...

Abdülhak Hâmid'in tiyatrosu, bir deneme tiyatrosudur. Corneille'den, Racine'den mülhem... Ayıyı yoktur denemesinin, orijinal tarafı yoktur, yaratıcı tarafı da...

Eşber piyesi kafamda geziniyor:

«— Kimdir bu kadın orda mas-lup (asılmış?)»

«— İşte o kadını sizce matlup.»

«— Sumruuuu... Ne ehennemî nezaret!

«— Mâşuku için selâma durmuş.»

«— Eyvaaaah, melek de mahvolurmuş...»

Eyvah yal

Bu «eyvah» ı çeken İskender. Üstünüze şifalar, sevgilisini asılı görüyor. Corneille'de de, Horace piyesinde de, kardeş, kızkardeşi öldürüyor, kılıçla. Horace Eşber'i asıyor!

Düşünün, İskender gibi yirmidört yaşında şahı cihan olmuş bir a-

dam... Sevgilisini asılı görüyor ve «Eyvaaaah melek de mahvolurmuş» tan başka reaksiyonu yok... Psikologlar ne der bilmem, ama gelin hep beraber insaf edelim. Reaksiyon olarak binbir reaksiyon gözümüzün önüne getirebiliriz: Donup kalmak var. Kasıp kavurmak var. Hattâ ve hattâ şrak diye bayılmak var. Ama: «Eyvaaaah, melek de mahvolurmuş» diye yakınmak yok, insanlığın kitabında böyle bir durum da yok... İskender için değil, Keloğlan için bile!...

Diyeceğim, bu «büyük ozanımızın» tiyatrosu, bir deneme, bir «imal» tiyatro. Edebiyat kitaplarında yeri olan, sahnede yeri olmayan bir tiyatro astık. Neden bunca piyes dururken, bu oynanır?... Minarenin kılıfı nedir? Testinin kulpu nedir?...

REJİ :

Mizahçısın Akbabam, onun için tekrarlıyorum: Uzun bir eleştirmeye girişemeyiz burda, ciddiyete de sapaamayız. Azıcık yalnız, tiyatroya sapa-mak istedik, politikadan yan çizip birkaç yazımda...

Geçen seneydi galiba, «Ecinniler» i görmüştüm, Dostoyevski'nin. Camus tiyatrolaştırmış, büyük yazarın girift romanını. İyi iş yapmamış. Çok değerden budamış eseri sahneye geçirirken... Türkçeye, ikinci elden (Fransızcadan) çevirirken daha da «tiy atmış» eser, yazık... Reji ve oyun, kuşun etini de yok etmiş, sadece kemikleri kalmış, onlar da ki-min kemiği belli değil, yazarın mı, çevircinin mi, rejisörün mü?... Çünkü, yazarın kemiği bile çok ilikli...

O zaman düşünmüştüm: Böyle bir eseri hazırlamak için, Dostoyevski'nin ruhunu, esprisini, zamanını, Slavlığını hiç bilmeyenin kavraması için kabuktan olsa bile kaç zaman

Mektubu

gerekir diye... Öz özüme şu cevabı vermiştim: En aşağı, bir sene devamlı çalışma... Eveet... bir sene prova çalışması... Bizimkiler, iki ayda hazırlanmışlardı. Köti de diyemem. Yalnız Dostoyevski değildi. Başka birşeydi. Büyük aktör Saim Alpago bile, rahip Tikhon rolünde, «çuvallamıştı»... Büyük aktris, Macide Tanır bile, Varvara Petrovna rolünde, ne kendisiydi, ne Varvara Petrovna... O, bunu kabul ediyor!... Başkaları etmiyorsa da!...

Yine o zaman... Yahu bir oyuncu, Şekspir'den, Labişe, Racine'den Ustinova kadar, her rolü oynayamaz diye şaşmıştım... Bizimkiler, maşallah ve evvelallah, her telden azıcık çalıyorlar... Ciddiyetsizliğin önünde ben her zaman durakladım. Ciddiyetsizlik benim önümde hiç duraklamadı. Onun için artık ne söyleyeceğimi bilemiyorum...

Yine ısrar ediyorum: Bu Finten de böyle... «Fosil» piyes...

«Vaaay, millî eserlerimizle alay ediyor»...

Şşşt şşşt şşşt, büyük kelimeleri oldukları yerlerde bırakalım... Şşşt, şşşt!...

FİNTEN GELİYOR :

Bir oyun daha göreceğiz, etekli, çiçekli, tebrikli...

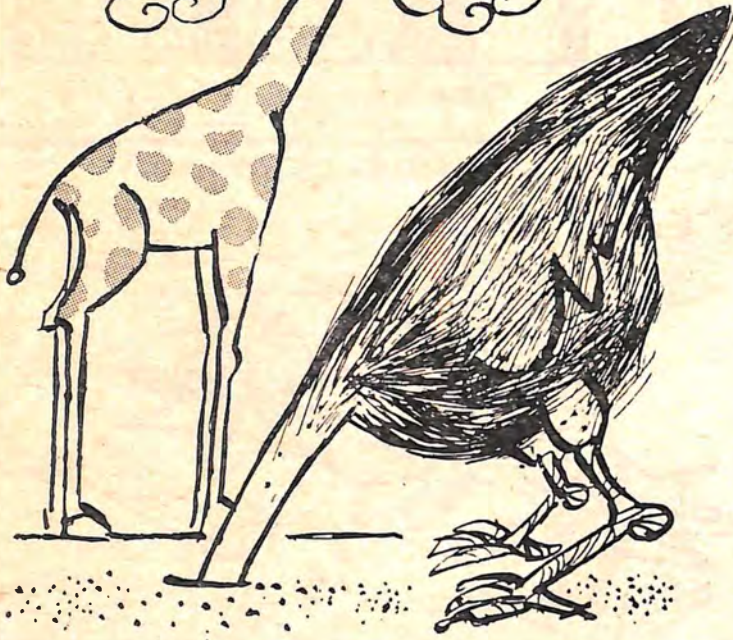
Birçok oyunlar daha görecez...

Vatandaş olarak, tiyatronun otuzüç milyonda bir hissedarıyım. Hissedar olarak konuşuyorum ve konuşacağım... Hissedarlığımıza direnen var mı?... Varsa beri gelsin, tartışmasını yapalım karşılıklı.

Nimet ARZİK

hayvanlar ve...

ZEKİ



KOCAMAN LÂFLAR...

- * «Size uzunca bir mektup yazıyorum; çünkü kısa yazacak vak-
tım yoktu.» Pascal
- * Kâfi derecede uzun zaman bir fikre bağlı kahrşanız, artık
o fikir hürmete şayandır. Bertrand Russel
- * Yarının arabaları, dünün yolları üzerinde, bugünün şoförleri
tarafından yürütülmektedir... A. M. Llyod
- * Vatanına iyi hizmet edenin ecdada ihtiyacı yoktur! Voltaire
- * Elimize alıp başkalarına attığımız çamurdan başka hiçbir çam-
mur bizi kirletmez! J. R. Lowell

Virüs tecriti...

Bu yakınlarda gazetelerimizde «vi-
rüs tecriti» alanında önemli buluş-
lara dair haberler var.

Virüs tecritinin ne kadar büyük
buluş olduğu malûm... Tecrit so-
nunda vücut muhakkak bir ölüm-
den kurtuluyor.

Bu gibi buluşlar sadece yabancı
ülkelerde oluyor, bizde olmuyor di-
ye hayıflanmayalım.

Bizdeki «fakirlik virüsü» nün tec-
riti konusunda gösterilen başarı da

Dereden, REŞİT

az değil... Bakın, yurdun muayyen
b ölgelerinde uzun yıllardır «fakirlik
virüsü» nü tecrit etmeye muvaffak
olarak memleketi yaşatmaya (!) de-
vam eden ne becerikli politikacıları-
mız var.

Arnavut demeyin bozuluyorum!

Milletvekillerimizden biri, vatan-
daşların birbirlerine «Kürt, Alevi,
Çerkez, Lâz, Tatar, Gürcü, Arnavut»
gibi sıfatlar vermelerini önleyici bir
kanun teklif etmiş.

Doğrusu çok isabetli bir teklif.
Diğerlerini bilmem ama «Arnavut»
tan fazla söz edilmesi beni bu ya-
kınlarda fena halde sinirlendiriyor.

Cumhuriyet gazetesi başyazarı, da-
ima doğru ve dürüst haberler veren
Fransız gazetesi Le Monde'a dayana-
rak yazdığı yazıda Arnavutluğun bi-
le bizden ileri durumda bulunduğunu
yazdığından beri yanımdakiler-
den birine «Arnavut» dendi mi, ona
iltifat ediyorlar da bana geri kal-
mışlığımı mı hatırlatıyorlar acaba
diye müthiş kızıyor ve bozuluyo-
rum!

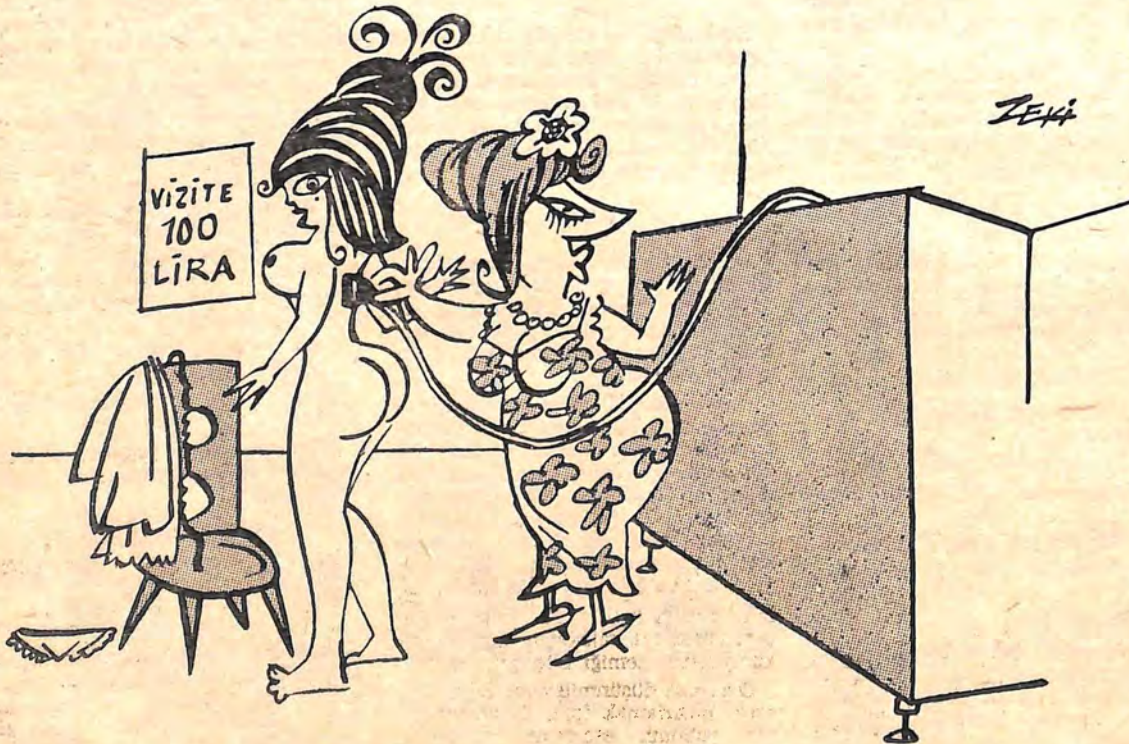
İç çamaşırlarının söyledikleri...

Fransız şarkıcısı Mirelle Mathieu
iç çamaşırsız şarkı söylüyormuş...
Böyle olunca insan daha serbest ba-
ğırabiliyor, sesi daha kuvvetli çıkı-
yor diyor.

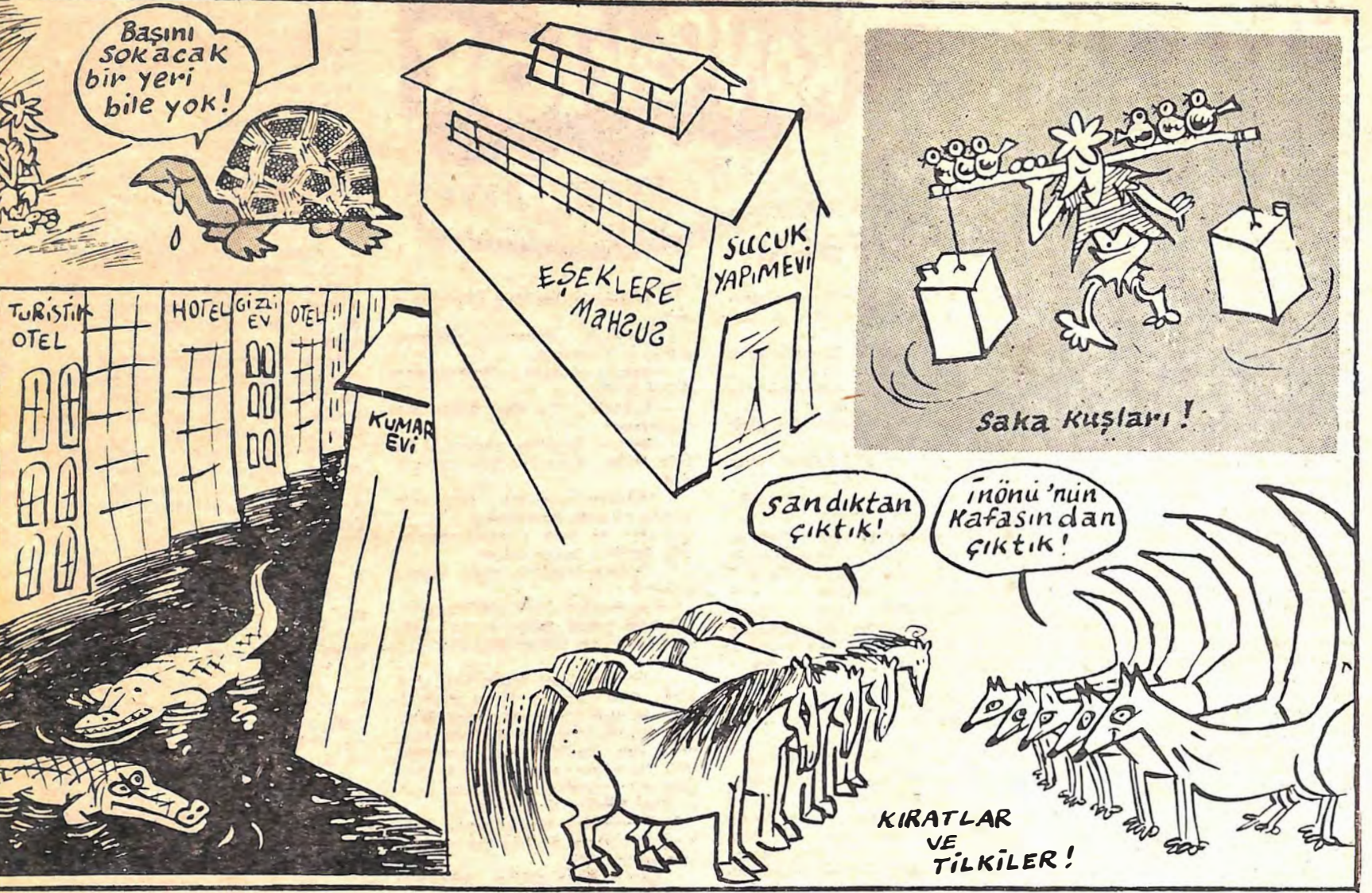
Bilmez miyiz hiç, iç çamaşırı bu-
lunmayan, hattâ dış giysileri yarım-
yamalak olan fakir insan semtlerin-
den bağırtiların ve çığlıkların en
kuvvetlisinin çıktığını?

Sunî Bayram!

İçinde şeker yok, ama şeker tadı
var.



— Bir teşhis koydun mu kocacığım? Hasta, «Neyim var» diye soruyor!



Tepe den...

ÇİOĞLU

Ne diyorlar maddenin adına?...
Sunî tatlandırıcı.
İçinde havyar yok, ama havyar tadı var.

Ne diyorlar yeni çıkan bu maddenin adına?... Sunî havyar.

Cepte para yok, sinilerin içinde baklava - börek yok, ama bayram tadı var gönüllerde.

Ne diyorlar bunun adına?...
Açıklayalım sevgili Akbaba okurları: Sunî Şeker Bayramı!

Plâstik bir dünyaya doğru...

2000 yılında evler plâstikten olacak diye bir haber gördüm gazetelerimizde.

Erkeklerin durumunu bilmiyorum ama, 2000 yılındaki plâstik evlerde, burun küçültme, cilt çekirme, takma kirpik ve takma saç yapıştırma gibi plâstik ameliyatlar dolayısıyla kadınların plâstik yüzler taşımaları ihtimali gittikçe kuvvetleniyor!

Dualarımızı değiştireceğiz!

Almanya'ya çalışmaya giden öğretmenlerin, işçilerin söylediklerinden:

— Eşim önceden Almanya'ya gitmişti.

— Ben Almanya'ya gidiyorum, eşim burada kalacak.

— Önce ben gidiyorum, sonradan eşimi alırtacağım.

İktisadî zaruretlerin bizi ittiği durumlar yüzünden bundan böyle memleketimizde genç evlilere artık «bir yastıkta kocayın» diye değil de «bir memlekette kocayın, inşallah» diye dua etmek gerekecek.

Yavaş-ington

Bizde işler yavaş yürüdüğünden, biliyor musunuz, Ankara'ya gelen

yabancılar başkentimizin adını ne koymuşlar?...
Yavaş-ington!

Saman Yolu mu,
zam yolu mu?..

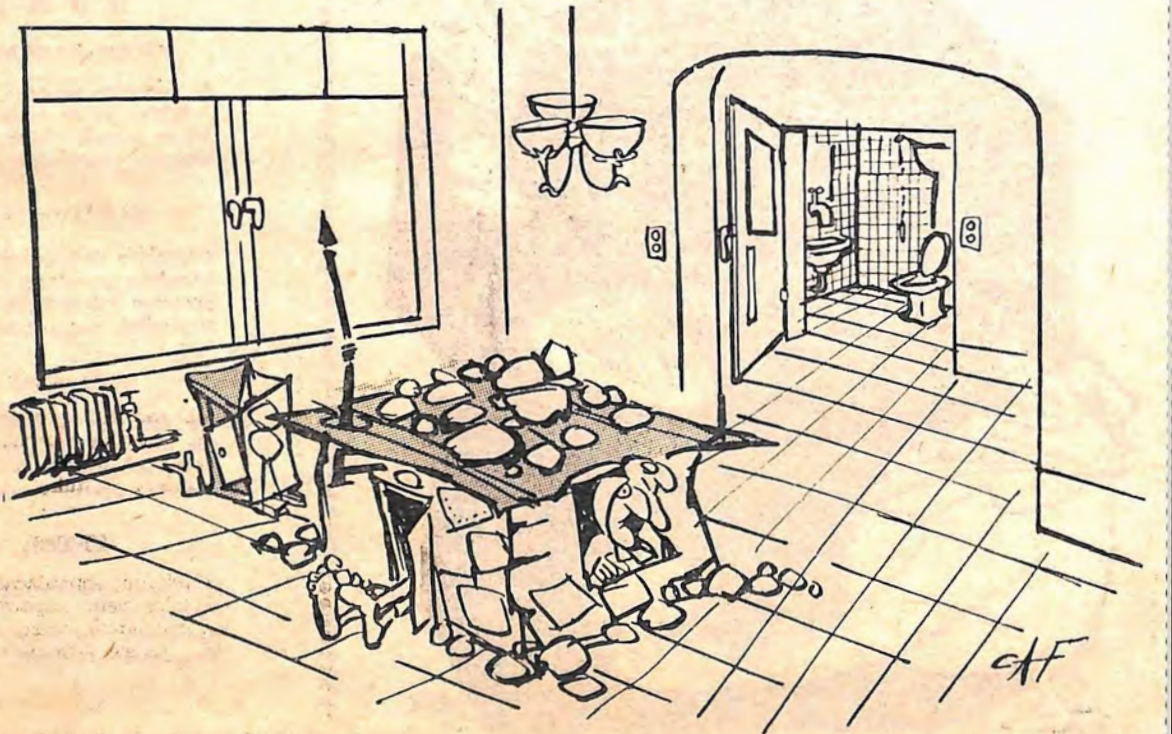
Bir şarkısın sen
Ömür boyu süreceksin
Dudaklarımdan
Yıllarca düşmeyecek...

Reşit AŞÇIOĞLU

KOCAMAN LÂFLAR...

- * Hayâli olan, ama bilgisi olmayan kimsenin, kanatları vardır, ayakları yoktur! Joubert
- * Daima onbeş dakika önce hazır oldum; beni, ben yapan budur. Nelson
- * Düşman edinmekten korkan, dost kazanamaz. Austin O'Malley
- * Fakirliğe katlanmasını bilmek ayıp değildir. Fakirliğe alışmak ayıptır. Samuel Johnson
- * Korkak bin kere ölür, yiğit bir kere!

— Gecekondu oturanlara taksitle modern katlar verilecek. —



O RTAOKULU bitirince memleketten ayrılmanın sırası gelmişti. Liseye devam için sılaya çıkmamız gerekiyordu. Şimdiki gibi öyle adım başı yatılı okul, özel liseler yoktu. Olsa da babalarımızın kesişi kaldırmazdı zaten. Yatağı sırtladığımız gibi ver elini İstanbul, dedik. Kocaman şehir, eli şöyle dursun, serçe parmağını bile uzatmamıştı. Okuyup, memlekette işsiz sayısını artırmaya niyetlenmiş bir kere. Onsekiz yaşın toz pembe yaşantısı içinde yolumuzdan kimse dönüremezdi bizi...

On arkadaş ortaklaşa istismlâk arıdığı bir harabeyi oda diye kiralamış, güçlükle içine sığabilmiştik. İstanbul'un taşı toprağı yalnız altınla değil, güzel kızlarla da doluydu. Boş gönüllerimizi karaborsacı hırsı ile depo haline getirmiştik. Neler yoktu ki içinde... Esmerini mi istersiniz, sarışınını mı, pastörize süt misali kâğıt gibi beyazını mı...

Gönlümüzün içindeki hayâli harremde gözdelelerden biri sıvrılıyor, sultanlık tahtına oturuyordu. Karşılıklı apartmanın dairelerinin birinde otururdu Şükran sultan... Öğrencilik bütçesinin sınırlarını aşmadan bazen muhallebicide, bazen Gülhane Parkında buluşurduk. Aşk yatırımı için daha fazla harcama yapamama üzüntüsü içimi kemirir dururdu.

Bir gün tatlı sütlaçlarımızı kaşık-larken acı haberini yapmacıksız üzüntü ile kulağıma fısıldamıştı:

— Galiba birbirimize elveda edeceğimiz...

— Neden, kız?

— Beni istiyorlar...

— Nasıl isterler? Sen sahipsiz mal... pardon, kız değilsin ki. Hani ölesiye kadar birbirimizin olacağı-mıza and içmiştik?

— Annem babamın haberi yok sözlülüğümüzden. İlle de vereceğiz diye tutturdular.

— Olmaz, de...

— Faydası yok. Böyle kısmet her zaman ele geçmez diyorlar.

— Ne iş yaparmış bu bulunmaz Hint kumaşı?

— Doktormuş ayol!

— İş kötü... Pişmiş aşı su katan şu münasebetsiz herif her halde su-ratsızın biridir... Çirkinliğini ileri sürebilirsin. Annen: «Erkeklerde güzel-lik aranmaz, ekmeği iyi olsun yer-ter!» diyecektir. Ona: «Anneciğim, bir yastığa sen değil, ikimış baş ko-yacağız!» cevabını verince diyecek söz bulamaz!...

— Ah keşke öyle, çirkin, leblebi yere düşmeyecek cinsinden çopur ol-



saydı... Kafasını kes, kornej yaptır, götür duvara sinema artisti diye as...

— İş sarpa sarıyordu. Kuvvetli rakip çıkmıştı karşıma.

— Çaresizlik içinde kıvrılırken Şükran imdadına yetişmişti:

— Henüz savaşı kaybetmiş değiliz...

— Babanın taş gibi kalbine atom mu fırlatacağız?...

— Liseyi bitirmene kaç yıl var?

— Bu yıl kuvallamazsak iki sene...

— Altı yıl da Tıbbiye... Etti se-kiz... Ben beriki ile nişanlanırm.

Yaşım daha küçük. Nişanlılık dev-resini sekiz yıl uzatırım. Sen dok-torluk diplomasını cebine indirip de, nabızlara parmağını dokundur-maya başladığın gün... ben de nişan yüzüğünü herifin suratına fırlatıve-ririm!...

Becerikli kızdı Allah için... Sekiz yıl doktoru fino köpeği gibi peşin-den koşturur, sırası gelince ojele tırnaklarını harekete geçirebilirdi...

Bizim Sultan bir süre daha ebe-veynini oyaladıktan sonra, çaresiz kalınca, bir numaralı doktor ile nişanlanmak zorunda kalmıştı. Ben var gücümle derslere sarılmıştım. İmkânını bulsam, sınıfları ikişer ikişer atlayacak, sevgilimin parmağın-daki yüzükteki ismi bir an önce de-ğiştirecektim.

Liseyi bitirmiş, Tıbbiye'nin kapı-sından içeriye cebinde molotof kok-teyli bulunan eylemci öğrenci gibi dalmıştım. Sahipsiz ölüleri kesip biçmekte en önde gidiyor, sandalye-lerinde tatlı tatlı kestiren profesör-lerin kalblerini uyandırmadan de-ğiştiriyor, ertesi günü yine şekerleme yaptıklarında, kalblerini eski yer-le-rine takıyordum.

Pazar günleri uzatmalı sevgilimle buluştuğumuzda bana cephedeki son durumu özetliyordu:

— Doktor bugün elini göğsüme u-zattı...

— Vayyyy!... Namusun ikiyüzelli gramı gitti desene!...

— Sabırlı ol ayol... Parmaklarını dokundurdu!...

— Eyvahl!... Ne diye karşı koy-muyorsun?

— Resmen nişanlım canım. O ka-darı hakkı... Sonra ne dese beğenir-sin?

— Seks-bombasının ki halt eder bunun yanında demiştir!...

— Ben de öyle diyecek sanmış-tım. Halbuki bizim salak:

— Üzülmeye sevgilim, dedi, kanser belirtisi yok!...

Sonra muhallebicide gidelim, dedi. Sokağa çıktık. Sanki seninle aynı muhallebicide buluştuğumuzu bili-yor:

— Burada birer kazandibi yiye-lim!... diye tutturd. Fazla ısrar et-sem, girmeyelim desem, şüphelene-cek. Girdik içeriye. Dükkânda kim-seler yok. Sahibi içerde, mutfakta tatlı hazırlıyor olmalı. Fırsat bul-dum diye, yanaklarıma ellerini uzat-tı. Beni kendine doğru çekti...

Şüphelenmeye başlamıştım. Dok-toru uyutuyoruz derken, kız beni mi uyutuyordu ki?...

— Çabuk söyle, dedim, öptü mü? Nasıl müsaade ettin?

— İstese öpebilirdi. Resmen nişanlım ayol! Beriki salaklık şampi-yonu tam dudaklarını uzatırken:

— Kan grubunuzu söyler misiniz? dedi.

— A negatif H... diye kafadan at-tım.

Hemen geriye çekildi:

— Tehlikeli allerjiler doğurabilir öpüşmemiz, Benimki tam tersi.

— Hay Allah razı olsun kan gru-bundan diye söylendim içimden.

Kızın anlattıkları moralimi, işin kötüsü Şükran hanıma güvenimi bozmuştu. Kanser için uzanan par-

maklar, bir silre sonra seks amaciyle sevgilimin göğüslerine dokunabilirdi. Kan grupları denk gelir, bizim yıllanmış aşk kanatlanıp uçabilirdi.

Haftalık raporlar gitgide kopacak büyük fırtınayı haber verir niteliğe bürünüyordu. Bizim pısrık doktor seks fezasında deneme uçuşları yapı-yordu. Günün birinde benim ay par-çama iniş yapabiliyordu...

Haftada birkaç kere Sultan'dan gelen mektupları avuçlarımın içeri-sine bırakan postacı, günün birinde kaskatı bir dâvetiye kartı atıvermiş-ti masamın üzerine... Şükran, beş yıldır nişanlı bulunduğu doktorla ev-leniyor ve beni de yapılacak parlak düğüne dâvet etmeyi unutmuyordu... Savaşı, küğümsediğimiz alık doktor kazanmıştı.

Artık doktor çıkmanın gereği kal-mamıştı. Kitaplarımı, ders notları-mı Unkapanı üzerinden denize fırlatmış, memleketi gitmek üzere tren biletini almıştım.

Tren kara dumanlar saçarak yol alırken, kompartımanda başımı el-lerimin içine almış, sevgilimi elim-den yankesici gibi çarpan doktora küfürler savuruyordum. Bir ses:

— Bilet!... dedi. Uzattım.

— Çok dalmışsın, delikanlı... de-di biletçi.

— Eh, öyle... Siz de pek neşelisi-niz!...

— Yarın düğünüm var, nasıl se-vingli olmam. Nişanlım sarışın, cici bir kız.

— Aman elini çabuk tut, bir dok-tor çıkıp da sevgilini ayartmasın!...

Biletçi sırtı:

— Doktor mu? Ben de doktorum ya. Kondoktor!

— Doğru. Kon... doktor... Arada pek fark yok.

Birden kafama yıldırım düşmüş gibi oldu. Sakın bu Kon-doktor, doktorum diye bizim sevgiliye kon-muş olmasındı?

— Dostum, diye sordum yavaşça, mutlu nişanlınız hangi semtte oturu-yor?

— Gülhane Parkı civarında.

— Adı ne müstakbel yengemizin?

— Şükran!...

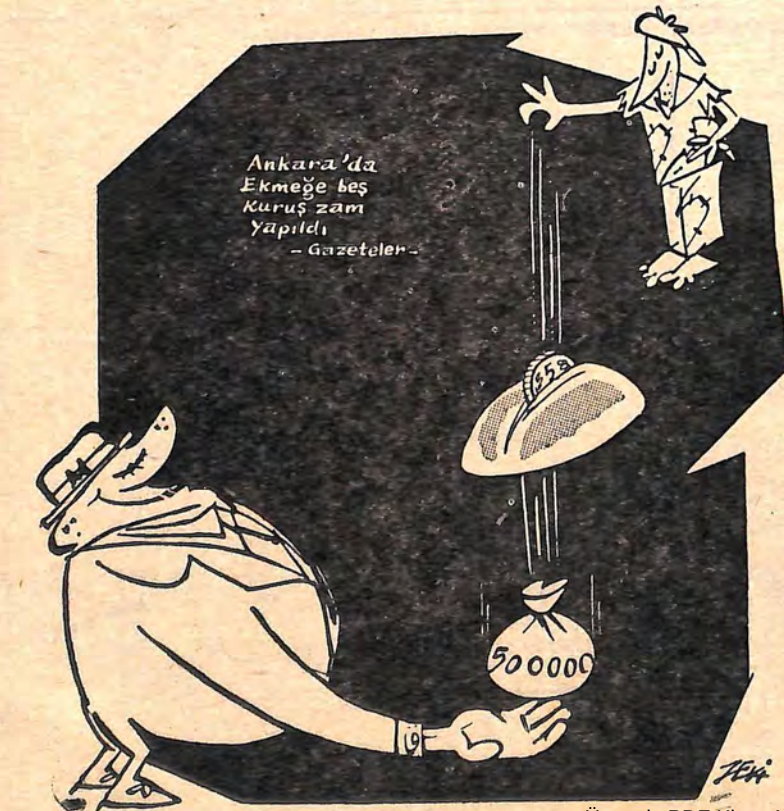
İsmi duyunca ayakta duramamış, vagonun içerisine yığılıvermiştim.

Biletçi:

— Arkadaş, hasta mısın? diye so-ruyordu. Yolcular arasında doktor varsa çağırayım mı?

— Çağır ama, dedim, hakiki dok-tor istiyorum. Senin gibi Kon-dok-tor olmasın!...

Burhan ESEN



DÖRTLÜKLER

ADAM OLACAK ÇOCUK...

Ne ermişim ne falcı, yarım bilemem ki,
— İyidir, ya da kötü — bir karar veremem ki
Adam olacak çocuk, şeyinden bilinir ya,
Ben bu yavrucaklarda, şey bile göremem ki!

PASTAYA DAVET

Kötümser değilim hiç, aşırı asla değil,
İçimdeki sıkıntı, kinli bir yasla değil,
Beyinler küçüldükçe, mideler genişliyor,
Memleket, yaş gününde kesilen pasta değil.

KONUŞAN KİM?

Bir sahnede, göklerden devamlı nur yağıyor,
Bir sahnede sanırsın tüm yeryüzü yanıyor,
Oysa, ne yangın, ne nur, eğer bir sebep varsa:
Akıllılar sustukça, konuşan çoğalıyor.

YETER

Kurtuldu, kurtulacak, kalkındı, kalkınacak,
Kimler neler yapacak, ne ortadan kalkacak,
Aman istemiyoruz, o kadar fazla kalkmak,
Bu gidişle gövdemiz, muallâkta kalacak.

Fikret YILMAZ

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

İnsanoğlu neden bu kadar takmaya meraklıdır?



ROZET :

Nikel, mine, kâğıt, plâstik gibi maddelerden yapılmış daimi veya geçici olarak sağ yakanın kenarına takılan bir şeydir... Cemiyetler, kurumlar, bayramlarda bunu yakamıza metazori takıtları gibi insanların çoğu yakalarında rozet taşımaktan vahşi ve medenî bir zevk duyarlar. Rozet bir insanın hangi kulübe, cemiyete, firmaya bağlı olduğunu belli eder. Rozetsiz biri daima meğhul ve tehlikeli olduğu gibi ne siyasi, ne toplumsal tarafı belli olmaz. Böyleleri gördüğünde yerde hemen yakalarına bir rozet takılmalıdır...

MARKA :

Argoda çelme mânasına gelen marka, genel bir mânaya gelir. Her şeyin bir markası olduğu gibi insanlar da markalıdır. Bu gibilerin her hakkı mahfuzdur ve başkası tarafından kullanılamaz. Marka depose — Trade Mark — Kullanılan marka — gibi markalarla tescil edilmiş olanlara müseccel denir. Markanın kullanıldığı yerler çoktur... Herkes birbirine istediği kadar marka verebilir. Misal: Kahveci — Garson — Kötü ev patronu da marka ile çalışırlar... Markanın insan hayatındaki yeri çok büyüktür... Dikkat edelim, üstünde markası olmayan bir şeye itimat etmeyelim...



Başlığımızın ciddi mânasına bakarak birden kötümser olmayalım... Çünkü çözülmeyen bu soruların cevabını aşağıda okuduğunuz zaman ferahlayacak ve birkaç saniye nefessiz kalacaksınız... Şimdi insanların taktıkları şeyleri birer birer vitrinleyelim...

BOYNUZ :

Anlaşıldığı gibi bu, karıları tarafından aldatılan kocalara mahsus bir şeydir. Gözle görünmez fakat başkaları tarafından bilinir. Boynuz takan birinin sık sık başına ağırlık, midesine bulantı, içine şüphe girer... Bu gibiler bir baskınla karısını aşığının kollarında bulduklarında ikisini de temizleyip boynuz takmaktan kurtulabilirler... Bu durumdan sonra başlarındaki ağı geçer ve genel kanaatin şüphesinden kurtulurlar...

KOLLUK (Pazubent) :

Kola takılan patiskadan bir şeydir. Fors, işaret ve bağlı bulunduğu yerin sembolüdür. Rütbe ve mütebe de ifade eder. Tam pazının üstüne takıldığı için bir adı da pazubenttir. Bilhassa fotoğraf çektirirken kolluk'un görünmesi için dikkatli hareket etmelidir... Kolluk takanlara kolcu... Seyahate çıkacaklara da yolcu denir... İki koluna birden çift kolluk takanlara çift kolluklu adı verilir...

ZİNCİR :

Zincir, saat, çakı, anahtarlık gibi şeyleri vücuda bağlamaya yarar. Zincirin başka kullanıldığı yerler de vardır. Zincirin türlü vazifelerini burada saymak doğru olmaz. Hem vaktimizi alır, hem de bize hicranı kahr... Zincir çok eskiden icat edilmiştir. Kalınları vapurlara takılıp çımayı çeker. Her insanın mutlaka bir zinciri, yarım kilo da kavak inciri olması şarttır...

TASMA :

Hayvanları zaptetmek için kullanılan kalınca, meşinden bir şeydir. Fakat bazı insanlar da tasma takmaya bayılırlar. Çünkü tasma bir aşağılık ve küçüklük âlâmetidir. Tasma insana huzur, emniyet, yalnızlık ve hiddet verir. Tasmayı kullanacak kadar aşağılık olduğunu kabul eden biri için söyleyecek fazla bir laf yoktur... Sadece acımak ve dudak bükme kâfidir...

MADALYA (Nişan) :

Askeri kimselerin taktığı, türlü madenden yapılmış bir takıntı olup, sportif temaslarda da derece almış sporculara da takılır. Madalya bir iftihar vesilesidir. Herkesin yapamadığı şeyleri yapan insanlara takılan madalya manevî bakımdan da kıymetlidir. Her insanın hayatında bir madalya kazanmak için mücadele etmesi lâzımdır. Madalya kazanmış biri diğer insanlara nazaran daha yüksek puan alır. Bilhassa

paşalar, generaller madalyasız gezmemelidirler. Bir kimsenin ne kadar çok madalyası varsa o kadar süksesi var demektir... Madalyanın altın olanları daha makbuldür. Çünkü dara düşünce satılıp para haline getirilebilir... Göşe takılan madalya başkalarına korku, heyecan ve hürmet hissi verir... Bu his de fena bir his değildir...

KOKART :

Şapkaya takılan bir işarettir. Kokartsız şapka sivil şapkadır. Her kokart o mesleğe ait olmalıdır. Başkasının kokartını takan, yahut kendine ait olmayan birinin şapkasını giyenlere fena gözle bakılması nedense âdet olmuştur...

BİLEKLİK :

Bileklik, kolun daha kuvvetli olmasını ve birine yumruk atıldığı zaman bileğin incinmemesini temin eden meşinden bir kayıştır. Bilekliği daha çok kavgaya meraklı olanlar, boksörler, güreşçiler, halterciler ve berberler takar. Berberlerin neden bileklik taktıklarını izah edemiyecik. Her halde bir sebebi vardır...

MAHMUZ :

Çizme, bot gibi ayakkabıların arkasına takılan demirden yıldırlı şakırdayan bir şeydir... Mahmuz arkaya doğru tekme atıldığında hasmının bileğini keser... Ayrıca çizme üstünde çok sükseli durur... Fakat mahmuz modası çoktandır kaybolmuştur. Bu yüzden mahmuzculuk sanatı da ölmek üzeredir. Çakmakçılarda sadece eski mahmuzculardan bir tek Karabet Mahmuzcuyan kalmıştır...

BURÇ :

Modern bir takıntıdır. Bilhassa gençler tarafından tutulur. Hangi burçta doğduğunu başkalarına ispat etmek isteyen herkes burç takabilir. Başkasının doğduğu ayın burcunu takanlar hakkında belediye süsleme kanunu üzerinden muamele yapılır

KELEPÇE :

Kanunî işleme tâbi olan sanık ve suçlulara polis tarafından takılan demirden bileziktir. Otomatik çıkmaz. Kelepçe, dürüst kimseler tarafından pek rağbet edilmeyen bir şeydir... Kelepçe suçluyu zapteder ve kaçmasını önler, ayrıca sanığa başka bir tip ve hava verir...



PRANGA :

İdamlık, azılı küreğe mahkûmlara takılan, ucunda demir topuz olan ve kol ve ayak bileklerine geçirilmiş tasmlara raptedilmiş zincirler topluluğudur. Prangaya vurulmuş birinin hayatının kaymış olduğu anlaşılır. Zamanımızda pranga kullanılmamakta ise de arada bir lüzum görülmektedir. Zor taşınır. Kısa zamanda el ve ayak bileklerini eritir. Tahminen 187 kilo ağırlığındadır... Pranga takanlara prangalı denir.

NETİCEYE GELELİM :

İşte bütün bu yukarıda saydığımız şeyleri takmayan ve bildiği gibi hareket eden insanlar daha rahattır. Çünkü vücutta sun'î ve göstermelik şeylerle dolaşmak, ille de birşey takmaya çalışmak bilmem ne dereceye kadar doğrudur. Bir de taktığını belli etmemek ve yakıştırmak lâzımdır. Rozetsiz, markasız, kösteksiz, zincirsiz, madalyasız, nişansız kimselere bir şey diyemez... Takanlara da karışmamak daha doğrudur... Fakat ille bir şey takmak lâzımsa yolda giderken yürüyen birine bir çelme takmak daha neşeli olur. Çünkü hem herkes güler, hem de bir netice hasıl olur... Sabah kalkınca «Bu gün acaba ne takayım?» diye düşünmeyin. Bakkala, kasaba, ev sahibine taktığınız sizi birkaç seneye idare eder...
Hürmetlerimizle...



YENİ DERS YILINA BİR PARKER 45 İLE GİRİNİZ!

Temiz ve rahat bir yazıyı temin eden Parker 45 dolma kalem, okul ve evdeki yazı işlerinizde yorulmaz ve sadık bir dostunuz olacaktır. Özellikleri : kolaylıkla değişen vidalı uç takımı, arzuya göre kartuşlu veya pompalı kullanma imkanı, cazip renkler, bol ve ucuz yedek parça, son derece sağlam ve zarif.

DAHA İYİ YAZMAK İÇİN :

Solv-X ihtiva eden



PARKER SUPER Quink
mürekkebinin kullanınız



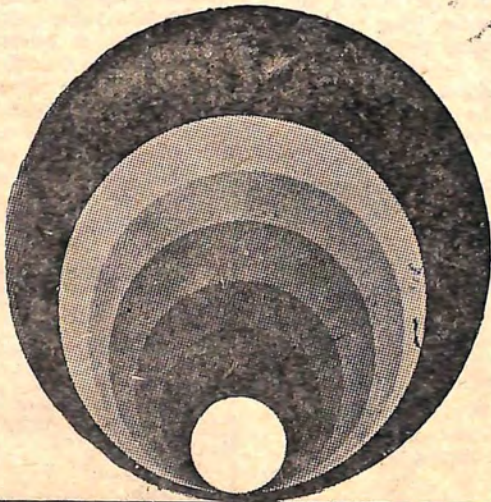
PARKER 45

Parker 45 «Okul» çelik uçlu, 2 kartuşla TL. 42.—
Parker 45 «Arrow» altın uçlu, 2 kartuşla TL. 65.—

38

(İlanlık : 5557 — 210)

**tasarruflarınızı en iyi
değerlendirebileceğiniz
banka**



**TÜRKİYE
EMLAK KREDİ BANKASI**

(Basın : 60193 - A - 20331 — 211)

ERVİN, heyecanlı önünden geçen kızlara bakıyordu Kendi şerefine düzenlenen törenin resmigeçit yapan kızlarına... Mini etekleri, beyaz blüzlari, beyaz çizmeleriyle öylesine hoş bir görünüşleri vardı ki...

Askeri bando bir zafer marşına başlayınca, gözleri yaşardı Ervin'in. Genç kızlar okulunun müdürü yanına gelerek şişkin, atletik göğsüne bir kurdelenin ucunda sallanıp duran pırl pırl madalyayı taktı.

— Ey kahraman şövalye Ervin! Hayvanlara karşı olan sevginiz yüzünden, Hayvanları Koruma Derneği adına sizi, Oklahoma Yeşil Kaplan Başkanı seçmiş bulunuyoruz.

Alkışlar göklere yükselirken, arkadaşım Ervin sevinç ve heyecandan nerdeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Doğrusunu isterseniz, birinci sınıf bir çapkın olan arkadaşım Ervin'in böylesine bir pâyeye erişmesinin nedenini bir türlü anlayamıyordum. Şimdiye kadar güzel yüzlü, dolgun göğüslü dilberlerden başka yaratıklara karşı ilgi duyduğunu hatırlamıyordum. Gerçi dişi papağanlar, dişi deve kuşları, İskandinav kısrakları, bol sütü inekleri ve dişi farelerle dolu bir koleksiyonu vardı ama, bunları hayvan oldukları için değil, dişi oldukları için koruduğuna eminim.

Kurulun başkan yardımcısı olan zengin bir dulun yanına düşmüş-tüm:

— Kuzum, dedim, kahramanlığı nereden geliyor bu adamın?

Kadın hayranlıkla, kulağına fısıldadı:

— Bir fareyi ölümden kurtardı!

Hayretle suratına baktım kadının. Söylediklerinden birşey anlamamıştım. Öldürülmesi gereken bir fareyi ölümden kurtarmak da ne demekti! Yaşlı kadın:

— Bay Ervin usta bir pilot oldu-ğunuz kadar, eşsiz bir hayvan koruyucusudur, diye devam etti.

Şaşkınlığım hâlâ geçmemişti:

— Usta bir pilot olduğunuzu biliyo-rum ama... diye kekeledim.

Ervin'i öve öve bitiremeyen ka-dın:

— Geçen sabah ne yaptı biliyor musunuz? dedi.

— Hayır, dedim.

— Duymadınız mı?

— Yoo...

— Uçağı tam havalandırmak üzereyken motorları durdurdu.

— Neden?

— Az ilerde, yolunun üzerinde bir fare vardı da ondan!

Gülmemek için dudaklarımı ısır-dım. Ervin'in bir uçuş primini, kü-çüçük bir hayvanın hayatını kurtar-mak için tehlikeye atacağına inan-mıyordum:

— Bir yanlışlık olmasın bu işte?

Gerçi terminal nöbetçisi günlük raporunun bir köşesinde, kalkmak üzere motorlarını çalıştıran bir u-çağın, birkaç metre gittikten sonra ansızın durduğunu belirtmişti ama... Mizahsever nöbetçi, «Zit trafik yü-



zünden gecikme» diye esrarlı birkaç kelimeyle geçiştirmişti bunu.

Törenin bitmesini sabırsızlıkla bekledim. Bando susunca da ola-yın içyüzünü öğrenmek için Ervin'in yanında aldım soluğu. Beni görünce:

— Haydi, dedi, Connie'yi de ala-lım, bu günü hep birlikte kutlaya-lım olmaz mı?

— Connie de kim? Yeni hostesin mi?

— Yok canım, dedi, bana bu ma-dalyayı kazandıran fare!

— Fare mi? Şunu baştan sona an-latsana bana sen...

Hava alanının barına doğru yürür-ken anlattı. Meğer Connie dediği, film yıldızı olma heveslisi bebek gü-zelliğinde bir kızmış. Orijinal bir reklâm olur düşüncesiyle, uçak kalk-mak üzereyken tekerleklerin önüne atmış kendini. Aklınca uçağın dur-masıyla nedenini anlamak için ga-zeteciler koşup gelecekler, tekerlek-lerin önündeki genç kızın poz poz resmini çekeceklerdi. Oysa ki Er-vin, güçlükle durdurabilmiş koca u-çağı. Genç kızın yıldızlık ömrü baki-mından talihsizlik, kendi ömrü baki-mından bir talih eseri olan bu du-ruş öyle kaşla göz arasında cere-yan etmiş ki, kimsecikler farkına varamamış. Üstelik kız yattığı yer-den gülümseyip, uçağın neden dur-duğunu sormaz mı! Ervin'in beyni atmış! Reklâm uğruna canını ver-meye hazırlanan kıza:

— Bir fareyi ezmek için dur-dum, demiş.

Sordum:

— Peki, tören düzenlenmesi, nu-tuk çekilmesi, Hayvanları Koruma Derneği adına kahramanlık madal-yası verilmesi ne oluyor?

— Valla onu ben de anlamadım, dedi Ervin. «Bir fareyi ezmek için durdum» diye bağırınca, olayı görmediği halde duyduklarına inan-nan biri Hayvanları Koruma Der-neğine müjdeyi vermiş, onlar da ban-do mızıkayı peşlerine takıp tören kıtasıyla buraya gelmiş! Mesele bun-dan ibaret işte...

Bill Blondy'den çeviren:

Süheylâ AYKUT

Dertleşme

Ayaküstü çeneye dalan iki kadından biri sordu:

— Kocan uykuda konuşur mu?

— Hayır, dedi diğeri. O ne şeytandır bilmezsin... Konuşmaz ama, çok şey biliyormuş gibi sadece gülümser!

Benzincide

Adam, Nuh tufanından kalma otomobilini benzincinin önünde durdurarak:

— Yağını değiştirir misiniz? dedi.

Bir arabaya, bir arabanın yağına bakan benzinci:

— Sız bilirsiniz ama, dedi, yağı bırakıp, arabayı değiştirseniz daha iyi olur gibi geliyor bana.



Hatice hanım kızdı:

— Bakıyorum sen siyaset de yapmaya başladın, dedi. Ama şunu bil ki, sen ufacak bir nüfus kâtibisin, şayet bir duyarlılara senin böyle konuştuğunu, soluğu ya açığa alırsın, ya da Kars'ta. Ondan sonra taşlı bulguru da bulamazsın. Dilini sıkı tut, benim yanımda konuştuklarını bari kimsenin yanında konuşma. Sen kendini ne zannediyorsun Allahını seversen?

— Ben mi? Ben hiçbir şeyim... Hele Devletin yanında benim lâfım bile olmaz...

— Öyleyse?

— Yâni demem şu ki, bundan sonra sıkıntıyı benim yerime sen çekeceksin.

— Çekecek olan benim, sana nesi?

Hakikaten ondan sonra sıkıntıyı Hatice hanım çekti... Bakkalın yanında biraz eridi, manavın yanında biraz eridi, yemek yenirken eridi, su akıtılırken eridi, elektrik yanarken eridi... Hele hele manto taksiti, ona yedi ay içinde tam onyedi kilo verirdi... Şişman bir insanın zayıfladıktan sonraki hali, tüm çirkinliğiyle çıktı Hatice hanımın üzerine. Bu arada bir kaza eseri yine gebe kaldı... Şöyle elde avuçta üç beş kuruş olsa, insan bunun da çaresine bakardı ama, handiyse ödenmeyen elektrik ve su parası yüzünden elektrik ve suları kesilecekti...

Günü geçince Hatice hanımı aldı bir düşünce. Gece yatağa girince, İlyas efendiye:

— Haberin var mı, gününü geçti, dedi.

— Yaaa ya... Ne yapacağız şimdi?

— Yine iki yıl evvel olduğu gibi, kendini merdivenden atsan?

— Yine kolum incisin de, bir ay kolum bağlı gezeyim ha!

— Yahı kocakarılar bunun türlü çeşitli ilaçlarını bilirler be!

— Ebegümece!...

— Ben bulurum sana!

— Ya düşmezse?

— Düşmezse ya... Beş olacak ya-hu!

— Beş olacak ya!...

— Bir boğaz daha!

İlyas efendi, bir an için yeni doğacak olanın ikramiyesini de düşündüyse de, artık para işleriyle kendinin ilgilenmediği, bu paranın kendisine bir hayrı dokunmayacağı için üzerinde durmadı...

Yataktan kalktı, üstüste iki sigara içti...

Sabahleyin İlyas efendi, daireye gitmeden önce, bahçeleri gezerek bir yığın ebegümece topladı. Onları eve getirdikten sonra dairesinin yolunu tuttu... Artık, daire yolu da ona zor geliyordu. Nerde o eski be-kâr İlyas efendi... Evlendiği gün bir yaşlanmış, bir de elinden para işleri alındığı gün iki kere yaşlanmıştı. Artık kendini kurumuş bir makine farzediyor, âdeta günlerin gecelerin, haftaların, ayların, yılların nasıl geçtiğinin farkına bile varmıyordu. Sanki görevini yapan bir çark, görevini yapan bir yay parçasıydı koskoca Devlet makinesinin içinde... Sandalyesine oturduğu zamanlar, başını yerden kaldırmıyor, kocaman kocaman kütük defterlerini bilingsiz olarak açıyor, bilingsiz olarak kimini dünyaya getiriyor, kimini öldürüyor, kiminin de evlendiriyordu...

Süleyman bey, çok arzuladığı müdürlüğe bir Doğu ilinde kavuşmuştu. Giderken, arkadaşlarına, yine aynı düsturlarından bahsetmiş:

— Çalışmak, görevi tam yapmak, âmirlerine itaat etmek, demişti...

Yakup bey de nüfus başkâtipliğine getirilmişti aynı dairede. Fakat, o da biraz daha yaşlanmış, biraz daha çökmüş olarak, müdür olmadığı zamanlar imza yetkisini almıştı ama, midesi de bu arada ülser olmaya hak kazanmıştı... Doktoru bakarsan, baharat, biber, turşu vesaire diyor-du... Ama mübarek bulgur pilâvı, mübarek ev makarnası, bibersiz, ba-



İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

haratsız, turşusuz geçmezdi ki boğazdan. Biber, baharat, turşu, ufak memurun tatlısı gibiydi... Onsuz sofraya oturulmazdı. Yine bu arada daireye iki nüfus kâtibi daha alınmış, İlyas efendi, bunların arasından yılların kademlisi İlyas efendi olmuştu... Bilinmeyen mevzuatlar ondan soruluyor, falanca savcılığa verilecek cevabın yazı örneği onun dudaklarından çıkıyordu... Ama hiçbir de, ufacak bir mutluluk sağlamı-yordu İlyas efendiye... Zaman durmuştu İlyas efendi için... Bu durmuş zamanın içerisinde sadece belirli olan bazı olaylar vardı... Örneğin, ikizlerin ilkokula başlamaları ve onların dergi paraları... Sonra önlükleri...

Sevmiyordu hayatı İlyas efendi... Baharın yeşili, onda sarı, göğün maviliği onda pis bir renkti... Herşey, herşey budalaca renklere bürünmüş, tabiat sefil, insanlar sefil, hayvanlar sefil gibi geliyordu ona...

— Baba ata ot at!...

— Hıh, baban kendine buldu da otu, ata atacak!...

— Baba bal ver, baba elma ver!...

Koş baba bal al!...

Demek ki öyle babalar da vardı, bu minik miniklerin okudukları kitaplarda... Çocuğu, koş baba bal al, dediğinde koşup bal alacak babalar!... Ulan ömründe hiç bal gördün mü daha be!...

En iyisi bunlara:

— Ye ye, kuru ekmek ye, bulgur pilâvı ye, turşu ye, diye öğretseler ya...

Akşamı İlyas efendi, ebegümeceinin tesirini sordu. Hatice hanım:

— Daha ayazlamadı ki, dedi.

İlyas efendi, ayazdan medet umarak uyudu o gece!...

— Ulan ayaz, yap yapacağını, göster sihirini kudretini, kurtar bizi şu beş numaradan!...

Ama ayazdan ayaz aldılar... Tam bir hafta, her gece birer bardak bu ayazlanmış ebegümece suyundan içti Hatice hanım... Hiç mi hiç fayda etmedi. Sadece karnındaki beş numara bir hafta daha büyüdü, o kadar.

— Hiçbir haber yok mu Hatice hanım?

— Yok!...

— Şöyle bir sancı falan belirtisi...

— Olsa söylemez miyim ayol!

Olsa söyler ya... Olmadığına göre, demek ki işler sarpa sarıyor...

İlyas efendinin o gece gözüne hiç uyku girmeydi... Hatice hanım da uymadı. Geç vakit:

— Başka çare yok, dedi, yarın yine atlama numaralarına başlayacağım.

Hatice hanım, önce kendini üç merdivenden aşağıya attı, sonra dört, sonra beş!...

Bir gün bekledi. Yine hiçbir haber veremeyince, ikinci günü, yedi

basamak merdivenden kendini kaldırıp aşağıya attı. İşte o zaman da olan oldu. Evvelce incinmekle kurtulan kol, bu kez tam omuzbaşından, yerinden çıktı. Hatice hanım:

— Uyy kolum, diye yıkıldı yere.

Öğlen eve gelen İlyas efendi, kay-nanasının yardımıyla karısını bir kırıkçıya götürdü... Ve Hatice hanımı, tam iki ay oynatmadı o kolunu.

İşte böylece, İlyas efendi hanesinde beşinci çocuğun karşılama merasimi de yapılmış oluyordu...

Beşinci kız çocuğu çok uğurlu geldi İlyas efendi hanesine... Allah cümle enişterin başına; baldızına iyi bir kusmet bulundu ve evlendirildi. Oğlan bir lokantada garsondu ama, iyi para kazanıyordu. Hattâ beş numaralı doğduğunda ona, altından bir maşallah hediye etmişti. Havva kadın, artık orta malı olmuş, birkaç gün bu kızının evinde, birkaç gün öteki kızının evinde idare edip duruyordu...

Zamanın nasıl geçtiğinin farkına varmayan makina İlyas efendi, yine bu mutluluğun farkına varamadı. Oysa ki, kaynanasının, baldızının boğazı üzerinden kalkmış, hattâ bu arada çocukları ete de kavuşmuşlardı. Garson eniştenin lokantadan getirdiği kocaman kocaman artık piz-zolalar, maşallah İlyas efendinin tokurdaklarına çok yarıyordu... Çocuklar, balon gibi şişmeye başladılar. Gerçi bazı günler, bir ciğer parçasının, bir böbrek parçasının üzerinde kıyametler kopuyor, kafalar gözler yarıyordu ama, yine de mutluydu yavrucaklar...

O yıl İlyas efendi, meslek hayatının ikinci paltosuna kavuştu. Taksitle alınmış palto eve geldiği zaman, İlyas efendi evin içinde bile hiç çıkarmadı üzerinden... Hattâ o arada bir de vasiyet etti karısına:

— Bu bana ölünceye kadar gider.

Ola ki ben öldükten sonra sevap olsun diye başkalarına vermeyesin! Bunu beş numaralıya manto yap!

İnsanın meslek yılının onaltı, onyedinci yılında ölümü düşünmesi ne acı ama, bir ufak memur için düşünülmesi gerekli olan en gerekli şeydi bu...

«Ben öldükten sonra bunlar ne yapacaklar?..»

Gerçi mesleğin onbeş yılını geride bıraktığı için Devlet Baba, ölen memurunun yavrularını düşünür, onları açta açığa bırakmazdı ama, şu anda aldığı paranın acaba yüzde otuzu kaç lira ederdi?... İlyas efendi, bunu kaleme vurduğu zaman, hemen çocuklarını dilenci olmuş, ona buna avuç açarken görür gibi oldu... Ya Hatice hanım?... Çamaşırcı kadın!...

O yılın kışı pek soğuk geçti... Çoğu geceler, ısınmak için garson eniştenin evine gidildi... Çünkü, garson eniştenin evinde kocaman bir

linyit sobası vardı. Bir yandı mıydı insanın yüzünü pençe pençe alev yapıyordu. Geceleri o kadar çocuğu sırtta geri eve taşımak bir hayli zor oluyordu ama, oldu, hiç olmazsa insanın ilikleri ısınıyordu... Ve kimse de şikâyetçi değildi bu durumdan... Bazı geceler garson eniştenin sobasının üzerinde, kestane patlarken, İlyas efendiyle garson enişte, yine enişte kesesinden rakıyla kafaları çekiyorlardı... Bu arada muz, mandalina yedikleri de oluyordu... Bazıları İlyas efendi, garson olmadığına kızıyor, hattâ kendi muhakemesiyle garsonluğun dünyanın en şerefli bir meslek olduğunu ispat etmeye çalışıyordu... Bir insan çocuğunu mutlu etmek için hangi meslekte çalışıyorsa, bence o meslek mukaddistir... Ama çoluk çocuk ya mutlu değilse?

Sağolsun enişte, bu arada siyah bir elbisesini de İlyas efendiye hediye edince, İlyas efendi bir anda kocaman kocaman müdürler safına kılığıyla olsun katılverdi... Daireye gelen vatnadaşlar, İlyas efendinin o kapkara, resmi elbisesine bakıp, dosdoğru onun yanına geliyorlardı:

— Efendim, beyefendi, diyorlardı...

İkizlerin ikisi de, o yaz ilme olan hürmetlerinden ötürü çalışmaya başladılar. Yazın çalışacaklar, kazandıkları parayla kışın okuyacaklardı. Biri haşlanmış darı, biri de şeker satmaya başladı sokaklarda...

Yok canım, artık İlyas efendinin sırtı yere gelmezdi... Tabii şayet o vücutta sırt denen birşey kalmışsa...

Mutlulukların hangisi alabildiğine sürmüş gitmiş ki, İlyas efendi hanesinin mutluluğu alabildiğine sürsün gitsin?... O iyi kalbli, o linyit sobalı enişte, bir gece, bir müşteriyle hesap meselesinden atışırken, bir kurşunla can verince, İlyas efendi hanesinin mutluluğu da, o kurşunla beraber uçup gitmişti.

Olaydan üç gün sonra baldız, çocuğu ve kaynana, eşyalarını toplayıp İlyas efendi hanesine göç ettiler...

İki gittiler, üç geldiler, hoş geldiler, sefa geldiler... Enişte pek müsrif, pek de iyiliksever bir kişi olduğu için, para yerine sadece ev eşyası kalmıştı baldıza. Baldız da bu eşyaları bir bir sattıktan sonra, yine bu on nüfusun işe ve ibâtesi İlyas efendi hanesinin üzerine kaldı...

Gerçi sıkıntıya düşüldüğü zaman, ki o zaman hem baldızın çocuğu hastaydı, hem de dört numara... Haydi biri iki yaşındaydı, ama İlyas efendinin dört numarası, ele avuca gelmiş, koskoca bir çocuktu. Elbette bir paltoya, bir çocuk feda edilemezdi...

Paltonun kolları ve yakası doktorun cebine, önü ve arkası da eczacının cebine girdikten sonra Allaha bin şükür hem baldızın oğlu iyi oldu, hem de dört numara!... Ve İlyas efendi böylece yine kaldı paltosuz... Kışın soğuk havalarında büzüle büzüle dairesine giderken, bir çocuktan farkıydı vücutu. Zaten son zamanlarda göğsünün nalı bu yanında bir ağırlar, bir sızılar hissediyordu... İlk kez bir gece, bu sancılar artınca, İlyas efendi:

— Galiba bizim için emeklilik olmasa gerek! diye düşündü.

Evlâtları için paltosunu satan İlyas efendi, sıra kendine gelince hiç bir şeyini satmadı, satamadı...

— Geçer, dedi...

Bu arada bir de hastaneye uğramayı ihmal etmedi. Dahiliye mi-te-hassısı, elli hastanın arasından onun da sırtını, göğsünü dinledi bir kez... Sonra, bir şurup, bir de iğne yazdı.

Fayda etmedi bu ilaçlar... Bilme-yiz, belki hem ilaçlar, hem de doktor parası devlet kesesinden olduğu için fayda etmedi. Tekrar gitti İlyas efendi hastaneye. Bu kez, bir hapla, bir toz yazdılar...

Aradan aylar geçip bunlar da fayda etmeyince, bir daha hastanenin de doktorun da semtine uğramadı İlyas efendi...

A K B A B A

* Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası *

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yaza işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Fiatı : 100 kuruştur.

Sancısının çok arttığı günler, dayandı kekik yağına. Orasına sürdü kekik yağını, burasına sürdü kekik yağını, kekik kokuları arasında uyudu günler günü...

Bu arada çocuklar da üzüyorlardı onu... İkizlerden her ikisi de nedense geri zekâlı çocuklar oluvermişlerdi ilkokulda. Öğretmenleri, bir gün İlyas efendiyi okula çağırırken, çocukların aldıkları gıdaları sormuş:

— Aaa, olmaz işte, eğitimin ilk şartı gıdadır, beslenmedir, demişti. İyi beslenmeyen çocuklar geri zekâlı olurlar, demişti...

İlyas efendi de, öğretmene:

— Çocukların ilme karşı çok büyük bir hümetleri olduğunu, yazın çalışıp kışın okuduklarını, daha geride üç kardeşlerinin olduğunu, söylemişti.

— Ama, demişti öğretmen, bunlar ben bildim bileli ilkokuldalar, daha mezun olamadılar. Bu gidişle mezun olacakları da yok...

İlyas efendi de:

— Ee, ne yapalım, o zaman onlar da garson olurlar, dedi çıktı işin içinden...

Fakat biri zar zor ilkokulu bitirdi, yedi senede. Ötekini de öğretmenler pek çok acıdıklarından, hem de okulun kıdemlisi olduğundan eline bir ilkokul diploması verdiler. Maşallah, ikisi de aslan gibi olmuşlardı...

Bir tanesi babasının sözünü tuttu, diplomayı alır almaz, bir büyük lokantada komiliğe başladı. Ötekisi ise sanatkâr olmayı tercih etti, bir marangozun yanına girdi...

Böylece İlyas efendi, iki çocuğun boğazından daha kurtulmuş oluyordu ama, ah şu böğründeki sancılar...

O kış, bir daha gitti İlyas efendi doktora. Gerçi gitmezdi ama, vücudunun orasında burasında kocaman kocaman şişlikler belirmişti.

Doktorlar:

— Yatıralım, seni, dediler...

İlyas efendinin maaşı aslisi, daha ellinin çok altlarında olduğu için onu umumi koğuşlardan birine yatırdılar... Sağolsun Devlet Babanın hem nazik hem de hâzık elli hemşireleri, ona kalçasından her gün bir iğne dehlidiler.

Ama hiçbir mühim değildi bunların İlyas efendi için... O, makina-daki çark görevini yerine getirmiş, bu arada, aynı makinadaki çarkın arızası gibi, orası burası karıncalanmış, yatakları yanmış, bilyeleri dökülmüştü... Şimdi bu çarkın yerine yenisi konması gerekliydi... Yepyeni, pırıl pırıl bir çark ki, karıncalanmış, yatakları yanmış, bilyeleri dökülmesin, yirmi yıl, yirmi-beş yıl tıkır tıkır çalışsın.

Üç ay yattı İlyas efendi hastane-de. Bir deri bir kemik kaldı... Sonunda doktorlar, sırf İlyas efendi için toplandılar. Çünkü, mühim bir adamdı İlyas efendi. Toplantılarının adına da konsültasyon, dediler...

Kimi, karaciğer dedi, kimi dalak dedi, kimi barsak dedi. Kimi de hiçbir şey demedi. Ama hiçbir şey demeyenler de, son soruya parmak kaldırdılar:

— Mâilülen emekli!...

— Olsun, dediler topu birden... Belki de bildiler, bunun marangozda çalışan oğlu var, bunun bir büyük lokantada bugün komi, yarın garson olacak arslan gibi bir oğlu var...

Ve İlyas efendiyi mâilülen emekliye sevkettiler...

Bu da mühim değildi İlyas efendi için... Zamanın aktığının farkına varmayan makina İlyas efendi, şimdiden sonra mı zamanın aktığının farkına varacaktı?...

Varmadı... Taburcu edildiğinden yirmi gün sonra, arkasında bir dul ve yetim maaşı, iki de, biri garson çırağı, biri marangoz çırağı olan arslan gibi yetişmiş iki evlat bıraktıktan sonra göçüp gitti... Diğer üç çocuk için Allah kerimdi!...

SON

Milletler Gülüyor



Pazarlık

Londra - Edinburg treni, gecenin karanlığı içinde hızla ilerliyordu. Yolculardan biri ansızın bağırdı:

— Aman Yârabbi! Ben ne yaptım? Valizimi almak isterken yanlışlıkla imdat kolunu çektim. Şimdi tren duracak, benden on sterling ceza alacaklar!

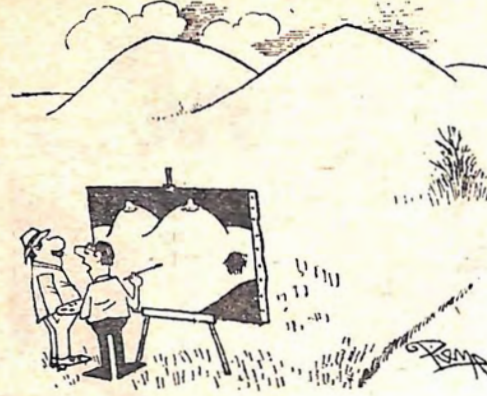
Karşısında oturan yaşlı İskoçyalı kısa bir düşünceden sonra:

— Üzülmeyin, dedi. Bana beş sterling veriniz, hemen sara nöbetine tutulmuş gibi yaparım!

Üzülme

Üzerine doğru gelmekte olan fili gören avcı hemen tüfeğini omuzladı, tetiğe bastı! Çoktan bir ağacın arkasına saklanmış olan arkadaşları:

— Vuramadığın için üzülme, diye bağırdı. Arkadan iki tane daha geliyor!



— Resim, bir fotoğraf değildir dostum... Hissettiğini belirtmektir!



— Ayol, okumak için soyunulur mu?..
— Yatak odasında olunca soyunulur!

Eski kafa

Yeni evliler ilk gecelerini geçirmek için bir otele inmişlerdi. Genç adam, karısına:

— Umarım annen sana evlilik hakkında gereken bilgileri vermiştir, dedi.

— Aman canım, diye cevap verdi genç kız, birçok şeyler anlattı ama, bir işe yarayacağını sanmam. Onun gençliğinden bu yana, aşk hayatı öylesine değişti ki...

Süre

İki genç kızdan biri yoldan geçen genci göstererek:

— Şu delikanlıyı görüyor musun, dedi. Onu sevmenin çılgınlık olduğunu söylemelerine rağmen, bir zamanlar ben de sevmiştim!

Diğeri sordu:

— Aşkınız ne kadar sürdü?
— Bilmiyorum, dedi beriki O gün aceleden saati evde unutmuşum!

Başarı

Yeni gelin, arkadaşına:

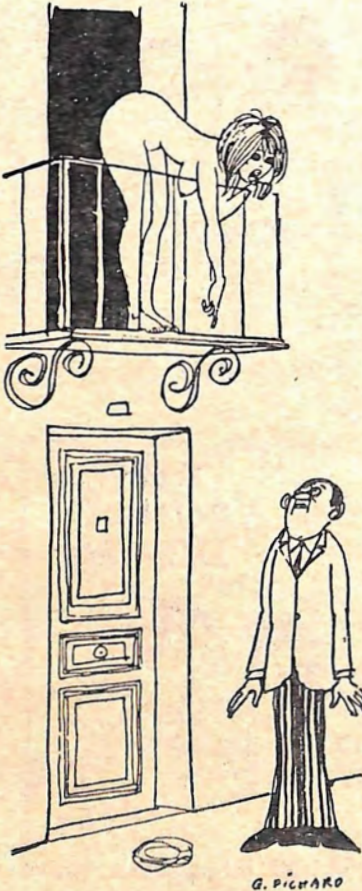
— Balayımdan döndükten sonra kocama yaptığım ilk yemekle büyük bir zafer kazandım, dedi.

— Kimbilir ne kadar özendin, emek verdin, sofrayı süsledin püsledin, bir şaheser meydana getirdin!

— Yok canım... Zaferi kazanan yemek değil ki, benim!

— Eee, ne yaptın?

— Yaptığım yemeği yediğinin ertesi günü, kocam hemen eve açtı tuttu!



— Hayır, çamaşırm yukarda değil... Yere düştü!

Yankı

Dans ediyorlardı. Erkeğin bakışları, kadının fazla siyle açık dekoltesine dalmış gitmişti içini çekerek:

— İki tepenin arası ne kadar derin! dedi.

Cevap vermedi kadın. Susmasından cesaret alan erkek aynı cümleyi tekrarlayınca:

— Ama artık canımı sıkmaya başladınız! dedi kadın. Saat başı verir gibi aynı sözleri tekrarlamak hoşunuza mı gidiyor kuzum?

İyice bozulan erkek:

— Yanılıyorsunuz, diye kekeledi. Gözlerimin önünde uzayıp giden vadinin güzelliğini belirtmek için bir kere söylemişim onu. Çıplak tepelere çarpan sesim yankılamış olmalı!

Geçmiş olsun

Tehlikeli hastalıktan kurtulan kadın, iyileştikten sonra karşılaştığı doktoruna sordu:

— Hayatım gerçekten tehlikeye girmiş miydi doktor?

— Aman efendim, dedi doktor, tehlike ne demek?... Kurtulmanız bir mucize!

Rengi değişen kadın yine sordu:

— Tehlike, hastalığın kaçınca günü başlamıştı acaba?

— Gününü hatırlamıyorum. Ama, tehlike, çağrıldığım gün başlamıştı sanıyorum!

Sır

İki kişi konuşuyordu. Biri:

— Kadın denen yaratık, sır saklamasını bilmiyor, dedi.

Diğeri atıldı:

— Hepsini öyle midir bilmem ya, benimki sır küpüdür. Yirmi yıldan beri ağzımı arıyorum, sıkışık bir zamanımızda lüzum olur diye bir köşeye sağladığım beşbin frankı ne yaptığını, bir türlü öğrenemiyorum!

Ömür törpüsü

İki küçük oğlan, geleceği konuşuyorlardı. Biri:

— Büyüyünce deniz subayı olacağım, dedi. Sen ne olacaksın?

— Kilise küçükler korosuna katılacağım.

— Deli mi oldun sen? Genç yaşta ölmek mi istiyorsun?

— Neden?

— Kilise korosunda onbeş yaştan büyük olan kinise gördün mü hiç?

Dünya Karikatürleri!



- ÇIPLAK ROL KABUL EDEMİYİM...
MİNİ ETEK GİYİNCE BAŞIMA GEL-
MEYEN KALMADI !..



- AFFEDERSİNİZ,
SİZ BEKAR MİSİNİZ,
YOKSA MÜZMİN
BEKAR MİSİNİZ ?..



YAZISIZ

Bir Play-Boy olmak için neler gerekli ..

SUÇ ÜSTÜ YAKALANINCA DURUMU
Nİ İDARE ETMEK :

ESPRİLİ OLMAK :

GÜZEL BİR TEBESSÜM :

ZENGİN OLMAK :

KOCASINIZ GALIBA ?
TANIŞTIĞIMIZA MEMNUN
OLDUM. BENDENİZ
SEKSOLOJİ PROFESÖRÜ.
YÜM. MUTLULUĞUNUZ
İÇİN ÇALIŞIRIM...



ŞİMDİ DE SİZE BİR
BİLMECE SORAYIM...
EN KIVIRCIK KADIN-
LAR NEREDE BULUNUR?



EVET BENİM GÜZEL
PİLİCİM... BİRAZ SON-
RA SENİ HER ZAMAN -
KİNDEN DAHA GÜZEL
ISIRACAĞIM...



KASAMA NE BAKIYOR
SUN ?.. KALBİM ZEN-
GİN BENİM !.



BÜTÜN KOKTEYLLERDE
HAZIR BULUNMAK :

BİR ÇOK DİL BİLMEK :

SİNEMA ARTİSTLERİYLE DÜ-
ŞÜP KALKARAK REKLAM
YAPTIRMAK ..

NETİCE :

ŞİFT ! DELİKANLI BU
GECE YARISI SAMANLIK
TA OL... SANA EN GÜZEL
ÇİLVELERİMİ GÖSTERE-
CEĞİM...



你係
非唔係
非唔係



SEN BİR ÇAN ÇİÇEĞİ...YOK,
YOK BEN BİR GÜNEŞ KIZI
ELLİYORUM... GEL BENİM
NAZLI ÇAN ÇİN ÇOM... TUT
ELİMİ KOY ME...ME...NE !.

KİMİLDAMAYINIZ ARTIK.
GÜLÜMSEYİNİZ ..



UF !.. ÇOK YORUCU..
AMA YORULAN AĞLA
BİR PLAY-BOY OLAMAZ..



yıl sonu uğur çekilişinde

İstanbul'un mutena semti **HARBIYE** 'de
Halaskârgazi Caddesi üzerinde lüks

APARTMAN DAİRELERİ 'yle

100.000 Liralar

50.000 Liralar

Ayrıca : 2980 adet
para ikramiyeleri
talihlilerini bekliyor.



31 aralık

Tasarruflarınızı **31 aralık** akşamına kadar
GARANTİ BANKASI'nda toplayınız , Dört yapraklı
yoncamız size de uğur getirecektir.

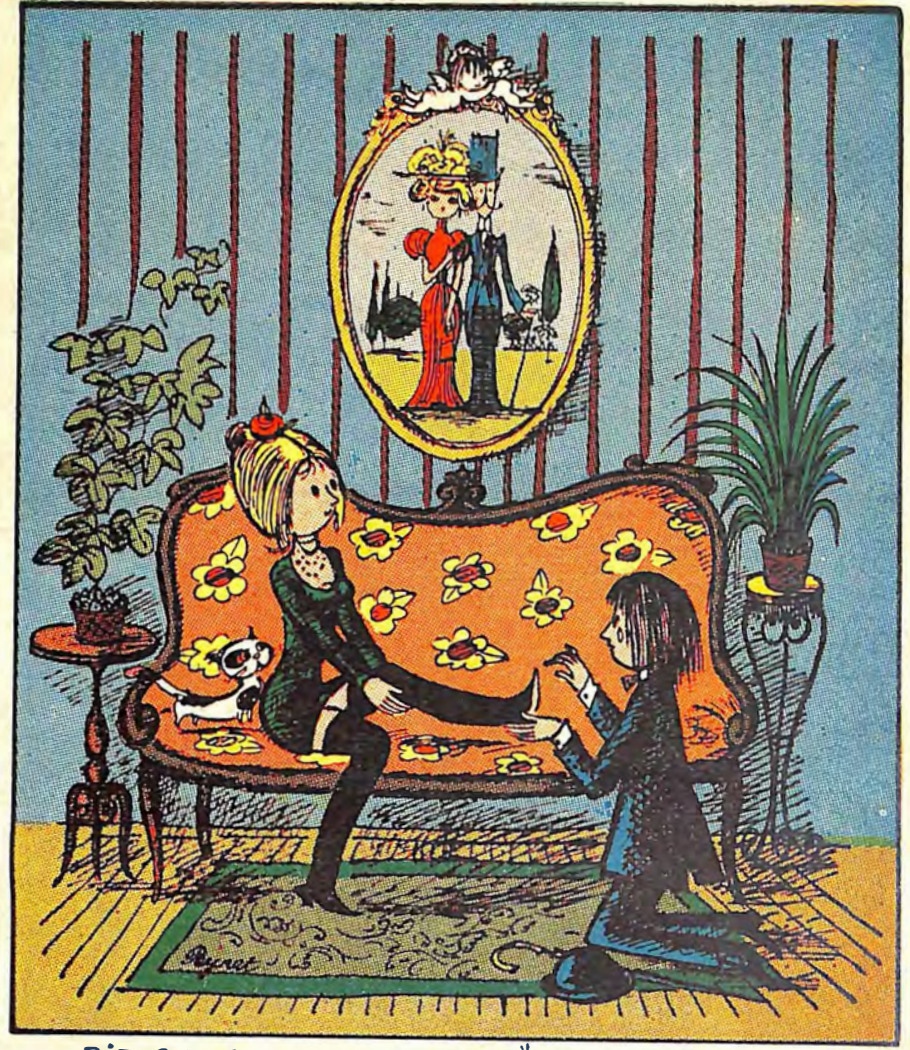
GARANTİ BANKASI

(Ak. : 212)

Akhaha



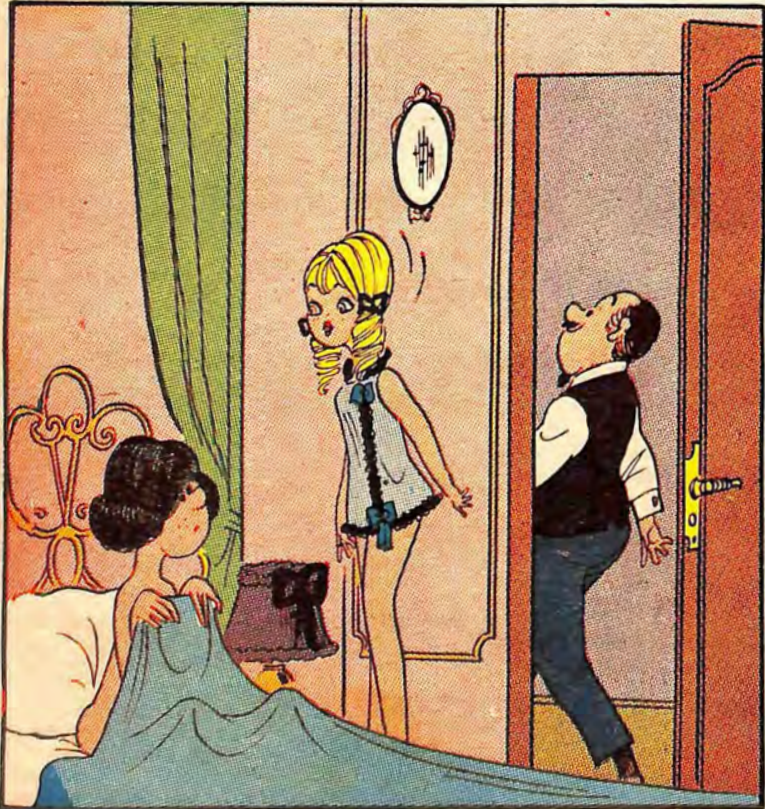
KAR TOPLU !..



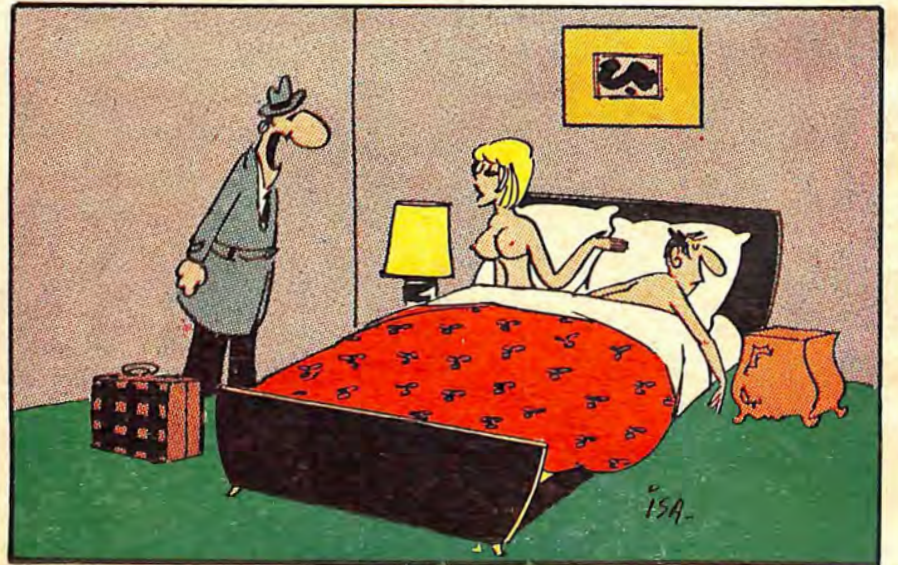
- BİR ŞARTLA ÇIKARMANA MÜSAADE EDERİM ..
ÇİZMEDEN YUKARI ÇIKMAK YOK !..



- EVET BENİM KÜÇÜĞÜM .. BAKIYORUM, DOKUN -
MUYORUM !



- İYİ ETTİN DE BİYİKLERİNİ KESTİN.. SENİ
KIZ ARKADAŞIM SANDI !..



- ÇOK BAĞIRMA UYANDIRACAKSIN .. ZAVALLIÇIK
ÖYLE YORGUN Kİ !..